

Uitgave van de Historische Kring Gent, 19e jaargang (2012) nummer 1

Ganita mare

ISSN: 1878-7908

Colofon: Op voorlaatste pagina

Deze mare is bestemd voor:

Zie enveloppe/omslag

Palmpasen 1989 met een hō-je op 'n stökske.

Ganita mare

Inhoud 2012-1

- 2 Van alles
- 3 Een nieuwe poort Huis te Gendt
- 6 Programma 2012
- 8 De Germanen
- 9 De familie Van Hasselt, Baggermaatschappij en scheepswerf
- 16 Cultuurhistorie als aanjager van nieuwe economie
- 18 Dartig dialectwoorden mè uitleg
- 19 Woerden
- 20 Gemeenteraadslid Jacob Jan van Eck, luis in de pels of ordinaire ruziemaker?
- 26 Koningspaar 2011/2012, Gerrie Janssen-Nora Roelofs
- 30 Overleden, aanwinsten en welkom nieuwe leden
- 31 Colofon en bestuur

Oproep foto dijkmoeder

Op de plaats van de Gent aan de Waaldijk, bij de Dijkstraat, stond vroeger een wit, polyester beeld, de Witte Dijkmoeder van de kunstenaar Huub Kortekaas. Nadat dit beeld door vandalen compleet vernield was, kreeg Kortekaas een tijdje daarna de opdracht voor een nieuw beeld.

Wij weten eigenlijk niet wanneer precies de dijkmoeder vernield is en we hebben ook geen foto ervan in ons archief. Misschien hebt u het ooit gefotografeerd? Wij zouden graag een afbeelding ervan krijgen. Wij kunnen uw foto scannen, zodat u die meteen weer terugkrijgt.

Rabo Clubkas Campagne

In de vorige Ganita mare maakten we u al attent op de Rabo Clubkas Campagne. Leden van de Rabobank kunnen via een stemcode die zij van de Rabo ontvangen van 14 tot en met 28 maart vijf stemmen uitbrengen op een vereniging die zij een warm hart toedragen. Iedere stem is geld waard. Wij hopen natuurlijk dat ook wij een warm plekje in uw hart veroverd hebben. De bijdrage uit de campagne kunnen we goed gebruiken voor ons digitaliseringproject van foto's en ons nieuwe boek dat volgend jaar bij ons 30-jarige jubileum zal verschijnen.

E-mailadres?

Hebt u nog nooit onze nieuwsbrief per e-mail gekregen? Dan is dat waarschijnlijk omdat we uw e-mailadres niet hebben. Toch is dat voor ons en u makkelijk als u op korte termijn iets van ons moet weten. Wilt u daarom uw e-mailadres doorgeven aan info@historischekringgente.nl. We zullen er geen misbruik van maken.

Oude plaatjes

Op de website www.gelderlandinbeeld.nl zijn ca. 60.000 ansichtkaarten, foto's en gravures te zien met historische afbeeldingen van bijna alle steden en dorpen in Gelderland en de complete 'Atlas van Blaeu' (*Atlas Maior*). Deze historische wereldatlas uit de 17^e eeuw kan op groot formaat binnen een speciaal venster worden bekeken en virtueel worden doorgebladerd. Neem maar eens een kijkje met bijvoorbeeld als zoekterm Gendt.

Workshop Genealogie / Stamboomonderzoek

Steeds meer mensen zijn nieuwsgierig naar voorouders. Omdat men over het algemeen onbekend is met de mogelijkheden om dit te onderzoeken, blijft het vaak alleen maar bij nieuwsgierigheid.

Binnen de historische kring is genoeg kennis aanwezig en zijn veel genealogische gegevens beschikbaar. Onze sectie genealogie wil bij voldoende belangstelling een workshop organiseren. In drie bijeenkomsten leert u hoe een stamboomonderzoek aangepakt moet worden. Als u altijd al genealogisch onderzoek wilde doen, geef u dan nu op via info@historischekringgente.nl. Vermeld welke dagen/uren u niet kunt en dan zal de workshop worden gepland op het meest gunstige tijdstip. Opgave vóór 15 maart 2012.

De workshop wordt gegeven in Villa Ganita en verzorgd door leden van onze sectie Genealogie. Kosten: voor leden gratis en niet-leden f 15,- of een lidmaatschap van de HKGente.

Een nieuwe poort Huis te Gendt

In de Ganite mare 2 van 2011 kon u lezen hoe de leeuwen van Gendt via allerlei omzwervingen bij het voormalig gemeentehuis aan de Nijmeegsestraat terecht kwamen. Ook over de inspanningen van ons en het Platform Gendt om deze leeuwen terug te krijgen op de oorspronkelijke plaats bij de ingang van Huis te Gendt. Het verhaal eindigde met de voorspelling dat het voor de leeuwen uiteindelijk toch nog terug van weggeweest zou gaan worden. Nu moet ik zeggen: bijna terug van weggeweest. We waren er zo van overtuigd dat het ons zou lukken om uitvoering te geven aan de doelstellingen van de Rijksdienst om het culturele erfgoed te bewaren en zo mogelijk op de oorspronkelijke plaats terug te brengen, maar helaas.

De leeuwen komen niet terug

Op 8 juni 2011 had ik een bespreking met de gemeente Lingewaard. Uitgenodigd waren de consultant Erfgoed en Architectuurhistorie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de adviseur cultuurhistorie van het Gelders Genootschap. De Rijksdienst, omdat die toestemming moet verlenen voor het verplaatsen van de leeuwen omdat deze een rijksmonument zijn en het Gelders Genootschap, omdat deze adviseert namens de Beleidscommissie Monumenten en Cultuurhistorie van de Gemeente Lingewaard.

Zij hadden als opdracht een redengevende beschrijving te maken om te komen tot een monumentaanwijzing van de gerenoveerde poort met de leeuwen. Voordat ze verslag uitbrachten hebben beiden de huidige locatie bij het voormalige gemeentehuis en de nieuwe locatie bij Huis te Gendt bezocht.

Advies

Beiden kwamen tot een unaniem advies dat de leeuwen op de huidige plaats moesten blijven. Dit is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed als volgt omschreven.

Zoals beloofd een reactie op het voorstel om twee van rijkswege beschermde leeuwen (monumentnummer 16076) te verplaatsen naar de oude locatie aan het begin van de oprijlaan bij het vrij recentelijk gesloopte Huis te Gendt. Bij de Historische Kring Gente bestaat de wens de leeuwen terug te plaatsen als herinnering aan het verdwenen huis. Om dit mogelijk te maken worden de nog aanwezige hekpijlers hersteld en een andere hekpijler gereconstrueerd.

Momenteel maken de leeuwen deel uit van de in 1940-1950 tot gemeentehuis verbouwde villa aan de Nijmeegsestraat 19. De leeuwen hebben tijdens de verbouwing doelbewust een plek gekregen bij de entree van het gemeentehuis en

maken nu een onlosmakelijk deel uit van het complex. Het gemeentehuis is aangewezen als gemeentelijk monument. De leeuwen zijn vanwege hun hoge cultuurhistorische waarde mede bepalend geweest voor deze aanwijzing. Inmiddels is het gemeentehuis van Gendt niet meer als zodanig in gebruik. Na gemeentelijke herindelings hebben de leeuwen een extra symbolische waarde gekregen als vertegenwoordigers van het voormalige gemeentehuis van Gendt. De wens om de leeuwen terug te brengen naar oude locatie is voorstelbaar. Echter, het heeft in dit geval sterk de voorkeur de leeuwen op de huidige locatie te handhaven. Ten eerste omdat de leeuwen een onlosmakelijk onderdeel uitmaken van het voormalige Gendtse gemeentehuis en

verwijdering van de leeuwen een verlies aan cultuurhistorische waarde van het gemeentehuis tot gevolg heeft. Ten tweede is de oorspronkelijke context waarin de leeuwen zich bevonden grotendeels verdwenen. Ter plaatse van het Huis te Gendt is een woonwijk gerealiseerd. Met de terugplaatsing zal er derhalve geen directe relatie meer met het huis bestaan. Tevens komen de leeuwen in deze nieuwe context minder tot hun recht.

Tijdens het overleg is gesproken over het ontwerpen van op eigentijdse wijze vormgegeven leeuwen die zullen verwijzen naar de oorspronkelijke leeuwen en het Huis te Gendt. Dit idee en het voornemen om, ongeacht het al dan niet terug komen van de leeuwen, de resterende hekpijlers te restaureren en een hekpijler te reconstrueren wordt van harte ondersteund. Deze oplossing doet het meest recht aan de in de loop der tijd ontstane situatie.

Bestaand linkerdeel

Hoe het oorspronkelijk hek er uit heeft gezien, is nog goed te zien aan het linkerdeel dat nog bewaard gebleven is. Een hoge en lage pyloon met een laag muurwerk met ezelsrug en een ijzeren hek. Het ijzeren draaihek was bewaard gebleven

op de gemeentewerf in Gendt. De grote pyloon is tijdens de oorlog door granaatvuur beschadigd. Hij is in de loop van de tijd ook nog scheef gezakt. Om geen afbreuk te doen aan de tekens van het verleden is ervoor gekozen om dit deel van de poort in de oorspronkelijke staat te laten. Er is wel onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om deze pyloon recht te zetten. De heer Roy Haan die eigenaar is van dit linkerdeel van de poort heeft te kennen gegeven dat hij niet verantwoordelijk wil zijn voor de gevolgen als het rechtzetten mislukt. Het risico van beschadiging is erg groot. De kosten hiervan wegen niet op tegen het te verwachten resultaat.

Opdracht en uitvoering

Op 11 november is er gestart met het metselen van het rechterdeel van de poort.

Opdrachtgevers zijn het Platform Gendt en de gemeente Lingewaard. Dit project kon gerealiseerd worden omdat Platform Gendt het budget van 2011 hiervoor beschikbaar stelde. De aanbesteding is verzorgd door het Platform Gendt; de opdracht werd verstrekt aan SpoeltmanBouw uit Gendt. Het nieuwe rechterdeel is niet meer terug geplaatst op de oorspronkelijke plek. In het verleden was de poort de toegang per koets over een smalle laan naar het voormalig Huis te Gendt. Nu is de toegang veel breder er is ruimte ge-

maakt voor de auto, een groenstrook en een rol-latorpad. Het rechterdeel staat nu op de grens van de tuin van de heer Jan van Huet.

Het ijzeren hek

Het bestaande ijzeren hekwerk is door het wijk-platform in eigen beheer gerestaureerd. Het draaiende deel wordt door Alustaal uit Bommel naar voorbeeld van het bestaande draaihek nage-

maakt. Het vaste tussenhek is inmiddels al geplaatst tussen de nieuwe pylonen. Binnenkort worden de draaiende poortdelen teruggeplaatst. Voor de veiligheid worden deze delen vastgezet. Op 16 november werd ter gelegenheid van het

bereiken van het hoogste punt een koker ingemetseld. In deze koker bevinden zich tekeningen, foto's en documenten over de geschiedenis van deze poort. Een boodschap naar onze toekomst voor de mensen die hier later op stuiten.

Eigendom

Het linkerdeel staat op het perceel van de heer Roy Haan. Het rechterdeel is komen te staan op het perceel van de heer Jan van Huët. Er moet nog overleg gepleegd worden hoe de eigendomsverhoudingen worden geregeld en wie deze poort gaat onderhouden. Ook zal gekeken moeten worden of het geheel een beschermende status als gemeentelijk monument kan krijgen.

Kansen voor een nieuw kunstwerk

Tijdens het overleg met de Rijksdienst is er gesproken over het ontwerpen van nieuwe leeuwen die op een eigentijdse wijze verwijzen naar de oorspronkelijke leeuwen. Omdat het hier dan om een nieuw kunstwerk gaat, is de toestemming van de kunstadviescommissie van de gemeente Lingewaard nodig. Hiervoor waren we door de gemeente uitgenodigd op woensdag 1 februari. Tijdens het gesprek met de kunstadviescommissie bleek al gauw dat het Platform Gendt de voorkeur gaf aan het terugplaatsen van de leeuwen boven een nieuw kunstwerk. In dat geval was dit geen aangelegenheid meer voor de kunstadviescommissie.

Nieuw verzoek

Het Platform heeft aan de gemeente gevraagd te onderzoeken wat de status is van het advies van de Rijksdienst en het Gelders Genootschap en of de gemeente gebonden is aan dit advies. In de mail van 9 februari krijgen we een antwoord op deze vraag.

Het college van Lingewaard is bevoegd gezag en zal advies moeten vragen bij Rijksdienst en monumentencommissie. Deze zullen (in dit geval) negatief adviseren als er een formeel verzoek komt. Het college kan deze adviezen naast zich neerleggen en anders besluiten. De Rijksdienst zal/kan hiertegen in beroep gaan. Kortom het starten van een procedure tot verplaatsen zal veel tijd kosten waarbij wij niet kunnen voorzien of het beoogde resultaat bereikt wordt.

Platform Gendt zal zich hierover gaan beraden, zij hopen voor 1 maart aanstaande een standpunt in te nemen. Binnenkort worden de ijzeren poortdelen geplaatst en is het wachten wat er op de pylonen gaat komen.

Gerard Janssen

Programma 2013

Gendt in de Middeleeuwen.

Maandag 23 april 2012, 20.00 uur

Villa Ganita; Nijmeegsestraat 19, Gendt

Lezing door Geert Visser.

Na onze actuele lezing in februari over Park Lingezegen duiken we weer het verleden in, naar Gendt in de Middeleeuwen. Dat is een lange periode; we leerden vroeger op de lagere school dat de Middeleeuwen liggen tussen 500 en 1500. De lezing van deze avond gaat voornamelijk over wat er in die duizend jaar in Gendt gebeurde met enige uitstapjes naar de tijden daarvoor en daarna. Die lange tijdspanne betekent dat we er in grote stappen doorheen gaan. Aandacht wordt besteed aan de eerste vermelding van Gendt in 793, de bezittingen die het klooster Lorsch in Gendt en omstreken had, het werk van de horige boeren op een domein, het leven van de Gendtse pastoor Gerward en de rol die de Munnikhof speelde in het sociale en economische leven. De

Excursie naar het Pannerdens Fort op zaterdag 19 mei 2012

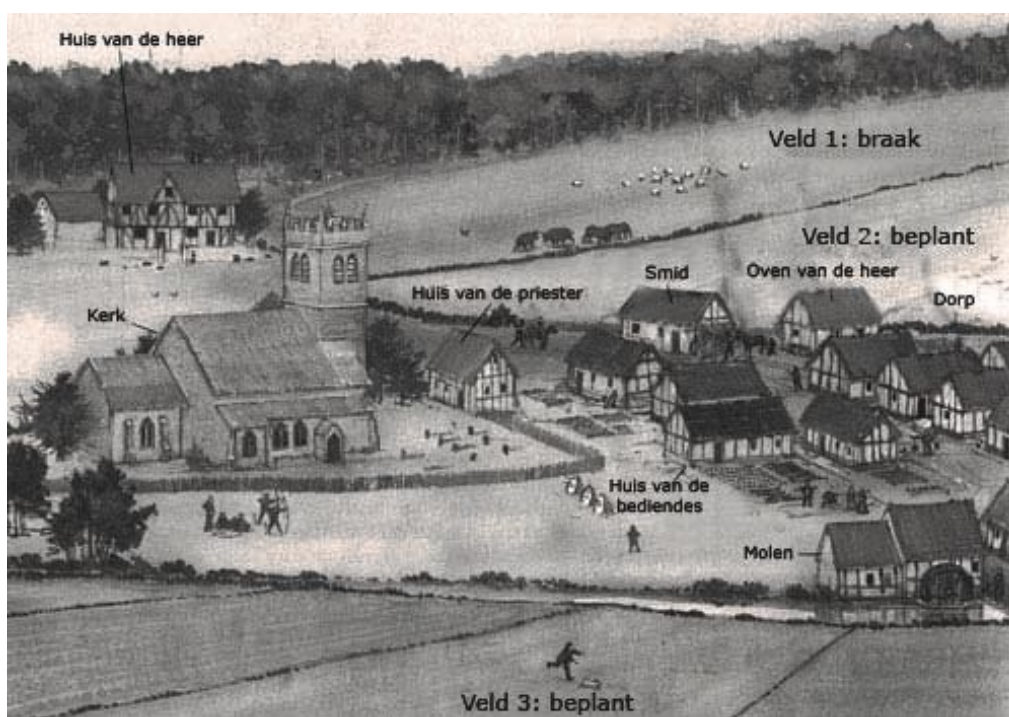
Tijd van vertrek vanaf Villa Ganita, Nijmeegsestraat 19 Gendt: 13.30 uur.

Begin rondleiding fort: 14.00 uur

De Historische Kring Gente laat zich dit jaar rondleiden door vrijwilligers van Fort Pannerden. Vooraf wordt er een korte film over de geschiedenis van het fort vertoond, waarna de rondleiding volgt. Na afloop kan er nog wat nagepraat worden onder het genot van koffie, thee of iets sterkers.

Het fort is in de periode van 1869 tot 1871 gebouwd om de splitsing van het Pannerdensch Kanaal in Rijn en Waal te bewaken.

Een belangrijke functie van het fort was de opmars van vijanden te vertragen. Ook moest het fort voorkomen dat de Nieuwe Hollandse Waterlinie droog zou vallen. Andere taken waren het beheersen van de scheepvaart over Rijn en Waal

ligging van Gendt is (waarschijnlijk) een van de oorzaken dat Gendt in 1233 stadsrechten kreeg.

Wat hielden die rechten in en waarom is de plaats niet uitgegroeid tot een echte stad. Welke rol hebben de heren van Gendt gespeeld? Zomaar enkele vragen waarop Geert Visser in deze lezing – ondersteund door beelden – tracht antwoord te geven.

en het legeren van troepen. De grote strategische belangen die destijds met het fort gemoeid waren, weerspiegelen zich in de omvang van dit kolossale historische bolwerk. De tijd heeft de oorspronkelijke bestaansreden van het fort overbodig gemaakt. Tevens is in de loop van de tijd de bouwkundige staat van het fort dramatisch achteruitgegaan.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog is het fort volle-

dig bemand geweest. Na de oorlog werd het fort, vanwege sterke bezuinigingen bij defensie slechts enkele weken per jaar gebruikt voor oefeningen.

In 1939 werd met het oog op een dreigende oorlog de verdedigbaarheid van het Bijlands Kanaal

o.a. vanwege de trappen in het gebouw. Het is koel in het gebouw, dus denk aan een jas of trui en wandelschoenen, want de weg ernaartoe (ongeveer tien minuten lopen) kan modderig zijn. Fort Pannerden is alleen te voet of fietsend te bereiken, maar in een enkel geval kan iemand per auto ervoor afgezet worden.

Rond 13.30 uur zal een groep per fiets vanaf Villa Ganita, Nijmeegsestraat 19 in Gendt naar fort Pannerden vertrekken en anderen kunnen al carpoolend vervoerd worden, hoewel de parkeermogelijkheden in de buurt van fort Pannerden beperkt zijn.

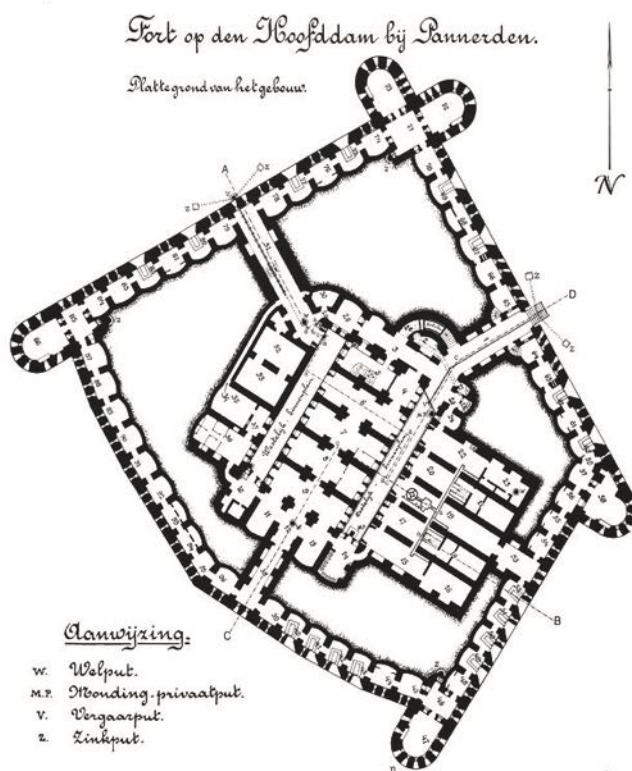
De toegang tot alle lezingen is gratis; voor de excursie betalen niet-leden € 2,50.

Ria Schouten-de Haan

onderzocht. Om de positie van het fort te versterken werden 7 kazematten, ook wel stekelvarkens genoemd, om het fort gezet. In 1940 werden er 2 zware mitrailleurs van de marine in het fort gezet, maar op 11 mei werd het fort ingesloten en is het overgegeven.

Na de oorlog is alles wat kon dienen als bouw materiaal uit het fort gesloopt t.b.v. de wederopbouw. Veel materiaal uit het fort is nu nog terug te vinden in de omgeving, verwerkt in schuren of kippenhokken. Het fort deed nog een aantal jaren dienst als veilige opslagplaats voor gevonden explosieven uit de Betuwe. Toen het niet meer voor militaire doeleinden werd gebruikt is het door het ministerie van Defensie overgedragen. In 1969 werd het fort erkend als nationaal monument en kreeg zo een beschermde status. De laatste jaren is het fort gerestaureerd.

Deze excursie is minder toegankelijk voor mensen die slecht ter been zijn

De Germanen

Wit wo'j vandaon kom

Toen Keulen nog nie ins beston
Ware daor minse mè wie 't begon
Dà ware Germanen die wô-nde daor toen
Rauw ware die minse daor's niks aon te doewn

Jage en zupe dà deje ze duk
Dobbele um de vrollie en ander geluk
Rove en stele as dagelikse kos
En mersparts was de bjuut de klos

A'j wou passiere bij die luij ien da bos
Dan wier je medeem bar afgeros
A'j ging sme-ke lao mien toch naor huus
Dan zonge ze altied gij bun nog nie thuus

Tegeswoordig hemme wij dà liedje aongepas
De'n eigeste tekst ien 'n andere jas
A's wij schik hemme en we zien nog nie thuus
Kum da van't liedje we gaon nog nie naor huus

Umdâ de Germanen naor neai-je vrollie zochten
Want bij Keulen ware ze wel uitgevochte
Beslo-wte ze 't waoter op te trekke
Um te zu-ke naor mooie en neai-je plèkke

Ze hadde gehôrd dà bij Basel ien de bjuut
De vrollie goeiekoop ware, dà kwam goed uut
En dus hemme ze thuus medeem alles verkoch
Behalleve de kano's die hielde ze nog

D'n baos van deze rauwe bende
Dee-j nè of dattie de weg goed kende
We gaon op studie naor neai-je vrollie. Hoe?
We vaore gewô-n naor bove toe.

Mè 'n vat bier en 'n geslachte beer
Gienge ze ie ene keer
't waoter ien en 't was medeem prijs
't wier 'n mislukte studiereis

Ien alle buukskes stee opgeschreve
Dâ de Germanen de Rijn afzakte, ze dreve

Ze konde nie tegen de stroom op aon
Ze zien toen van eiges naor beneje gegaon

De woeste Germanen, de hele vloot
Ze konde gin ka-nt uut 't was 'n heel geklowöt
Hemuth de leider rie-p blief mar rustig en stil
De stroom wör wel minder a's Wodan da wil

Ien 't jaor 99 vör Christus is 't gebeurde
Onze geschiedenis wier iengekleurd
Op de darde juli 't was 'n zonnig begin
Voeren ze de lage landen der Nederlanden in

Bij Lobith zien ze naor binne gekomme
En de douane hiel zich van de domme
En terwijl ze al peddelend verder trokke
Lie-pe aon de kant 'n paor vrollie te sjokke

Dâ was zo ongeveer op te hôgte van Gendt
En Helmuth gebruuikte zie'n studietalent
Ich bien dich liebe du riep hij trots
De vrollie die rie-pe gij bun hartikke knots

Umdâ se 't plat praote nog nie verstonde
En d'r verders ôk niks mè konde
Lie-te ze die Keltische djènjes mar staon
En zien van eiges verder gegaon

Ze dreve al gauw op Nimwége aon
En hemme de stad medeem aongedaon
'n Hele kwak vrollie lie-pe daor ien de stad
De Germanen hemme 'n beste tied gehad

Ze begonne èrs netjes te prumbie-re
Um de vrollie ordentelik te versiere
A's Helmuth dan zei; du bis paradijs
Dan zei-je de vrollie en gij bun nie wies

Mar ze konde zich nie netjes gedrage
En begonne nog harder op de vrollie te jage
De Keltische baoze die gienge te keer
Mar de Germanen sloegen die'n opstand neer

Tot Hemuth zei 't is afgelope metta geklowöt
We zette ze allemaol op waoter en brood
Nou hè'k 'r genoeg van uut mettie klere
We gaon as te ju wer verder studere.

Uut al deze studies zien wij ontstaon
De Germanen zien nie mer weggegaon
Mar wegens de heimwee, da's toch wel fijn
Hèwwe we nog steeds 't liedje einmal am Rijn .

Herman Buurman

De familie Van Hasselt

Baggermaatschappij en scheepswerf

Jan 1, Jan 2 en Jan 3

Johannes Lambertus Petrus van Hasselt kreeg de roepnaam Jan en omdat er later meer Jannen in de familie kwamen, werd hij Jan 1 genoemd. Hij werd geboren in 1891 te Nijmegen. Zijn vader Pieter van Hasselt had een zand- en grindbedrijf in Nijmegen en had dat bedrijf weer overgenomen van zijn vader Willem, dus het was een echt familiebedrijf.

In 1912 had Pieter van Hasselt de NV Van Hasselt Nijmeegsche Grindhandel opgericht. De NV had in 1913 zes baggermolens in gebruik. Pieter was getrouwd met Elisabeth Schoenmakers en ze hadden een zoon Jan (1).

Jan 1.

Jan begon zijn carrière als opzichter bij de grondverwerkingen in Oss en Heelsum. Hij trouwde met Marie Hellegers en ging in Heelsum wonen.

Uit het huwelijk met Marie Hellegers werden een dochter Mary en een zoon Jan geboren die Jan 2 werd genoemd.

De baggermolens kregen de naam van zijn moe-

der Elisabeth en zo was er de Elise I, II, III, IV, V en VI.

Baggermolen Elise III.

Het huwelijk met Marie Hellegers liep echter op de klippen en Mientje Klaassen uit Lent werd zijn tweede vrouw. Bij haar kreeg hij nog een zoon, Jan Delia en die werd ook wel Jan 3 genoemd.

Na een driejarig samenwerkingsverband richtten de Van Hasselts en de heer Van het Hoff, expeditie te Rotterdam, in 1919 de NV Internationale Bagger, Scheepvaart en Handelsmij. te Lent op. Het verkoopkantoor van grind kwam in Nijmegen onder de naam de Centrale. Behalve in Nederland baggerden ze ook in Duitsland.

Dochter Mary trouwde op 21 juli 1917 met Henri Willem Paes. Henri was ook een korte periode in loondienst bij bovengenoemde NV. In 1921 trok Pieter van Hasselt zich terug uit het zakenleven. Korte tijd hierna trok ook schoonzoon Henri Paes zich terug uit de NV.

Hij had plannen om voor zich zelf te beginnen. Dat Henri in 1923 als zelfstandig ondernemer ging werken en concurrent werd van zijn zwager Jan 1, zal geen warm onthaal hebben gekregen.

Vestiging in Lent

De voornemens voor de bouw van een brug over de Waal waar al zoveel over gesproken was, begonnen in 1925 weer op te laaien. Rijkswaterstaat besloot de Waalwerken niet langer uit te stellen. Het was Henri Paes die de voorbereidingswerkzaamheden voor de aanleg van de Waalbrug ging uitvoeren. Er kwam ook een strandbad aan de Lentse kant waarvan Henri Paes en zijn zwager Jan Heijnen de exploitatie

Links Van Hasselts Baggermaatschappij en rechts Hotel Lent.

hadden van 1934 tot 1939. Omdat het merendeel van de badgasten eerst met de pont de Waal moest oversteken, was het helaas niet rendabel, zodat het weer werd opgeheven.

De NV Van Hasselt zag ook brood in de Waalwerken en kocht het oude huis van de veerman aan de Waaloever in Lent en bouwde op die plaats een groot kantoorpand. Het pand werd ontworpen door de Zeister architect Oskam, die zich liet inspireren door Berlage en Dudok. Het was een robuust pand met op de begane grond de kantoren en op de bovenverdieping de woningen van de twee directeurs en twee opzichters.

Ondertussen had Jan 1 ook de villa Mariënhove even verderop van Jan van Giffen, kantonrechter

te Elst, gekocht en veranderde de naam van de villa in Vahali Adjectum, wat betekent villa aan de Waal gelegen, en ging daarin wonen.

Het kantoorpand in Lent na de Tweede Wereldoorlog

Na de oorlog kwamen er plannen om Lent bij Nijmegen te voegen.

De Van Hasselts hadden het grote kantoorgebouw daar niet meer nodig, verkochten het en verhuisden naar een kleiner kantoorgebouw in Gendt. In een gedeelte van het Lentse pand werd een koekjesfabriek gevestigd. De koekjes werden op de markt gebracht onder de naam Nijmeegse Kajotters. In een ander deel kwam woonruimte voor drie gezinnen. Toen de fabriek in 1960 ophield te bestaan en de gezinnen andere huisvesting hadden gevonden raakte het pand in verval. In de beginjaren van 1980 werd het pand gekraakt en woonden de krakers er tot 1989 in. September 1988 was het pand op de voorlopige gemeentelijke monumentenlijst van Elst geplaatst. Lange tijd is er over de sloop van het pand juridische strijd gevoerd. Krakers hebben tot het laatste moment geprobeerd het pand voor afbraak te behoeden. Die moeite was helaas vergeefs. Het fraaie, ernaast gelegen Hotel Lent onderging hetzelfde lot.

Vahali Adjectum, het huis van de Van Hasselts. Later woonde er Mathijs van Kortenhof.

De drijvende bok, de Atlas genaamd, bij Scheepswerf Vahali. Rechts het kapelletje van Hulhuizen.

Scheepswerf Vahali

In 1922 kocht Jan 1 in Gendt een kleine scheepswerf en werd daarvan zelf directeur.

Al heel vlug wist hij deze werf uit te bouwen tot een middelgrote werf. De zaken gingen goed in Hulhuizen bij Gendt. Mathijs van Korten- hof die in Lent woonde en bevriend was met Van Has- selt werd daarna benoemd tot directeur op deze scheepswerf. Hierdoor kreeg Jan 1 meer vrije tijd en ging een luxe leven- tje leiden.

Hij liet op zijn werf een grote woonark bouwen met de naam 'Prince van Orangiën'. Het interi- eur werd betimmerd met kostbare houtsoorten waaronder veel palissander. Deze woonark kwam te liggen in Loenen aan de Vecht. Toen Jan 1 definitief op de woonark ging wonen, be- trok zijn zoon Jan 2 met zijn Duitse vrouw de villa Vahali Adjectum. Na enige tijd bleek dat

N.V. SCHEEPSWERF &
MACHINEFABRIEK

TELEFOON
GENDT N°1

VAHALI
GESPECIALISEERD IN BAGGERMATERIEEL

GENDT
BIJ NIMEGEN

ELECTR. DWARSHELLING LANG 100 METER

Licentie voor den bouw van sorteerbaggermolens.

.....

Machines - motoren - reparatiën
Vlug - concurrerend - solied

Voor huyschbok uitzonderlijk lage tarieven. 92

ze niet kon wennen in de villa en verhuisde het stel naar een kleinere woning boven de kantoren van de baggermaatschappij. Mathijs van Korten- hof die daar woonde, verhuisde naar de villa.

Opdracht aan Vahali

Fragment uit De Gelderlander van donderdag

13-06-1940 over de aanleg van de noodaanleg- steiger in Lent, die nodig was nadat de Waalbrug in 1940 was opgeblazen..

Maandag 10 juni 1940 kreeg de bekende werf Vahali te Hulhuizen (Gendt) de opdracht te zor- gen dat er aan de Lentse zijde een aanlegsteiger zou komen ter lengte van 60 meter met op- en afrit van auto's, wagens enz.

Nu werd het haastwerk want Nijmegen wilde niet achterblijven in het verlangen het moderne ver- keer in de gegeven omstandigheden met spoed te dienen.

De heer M. van Korten- hof geassisteerd door den heer S.A.W. Derks en ook profiterende van de practische adviezen van de vroegere pontbaas den heer W. van den Donk slaagde er in beslag te leggen op enkele pontons te Amsterdam. En zo kon weldra de 60 meter lange aanlegstei- ger te Lent, welke practisch werd overbrugd met een stevige plankenlaag tot stand gebracht wor- den.

Maar ook voor de Nijmeegse oever moest ge- zorgd worden en hiervoor werd gebouwd een aanlegsteiger met op- en afrit ter lengte van 10 tot 20 meter met brug. Deze brug kreeg een breedte van ongeveer 7 meter bij een lengte van 13 meter.

Voor een bezoek aan de scheepswerf had Jan 1 een privéchauffeur, nl. Alex Pauwels uit Gendt, die in Loenen klaar stond voor zijn ritjes naar Gendt of andere uitjes. Zijn dure auto's waren een lust voor het oog alhoewel men ze maar zelden te zien kreeg. Wanneer Jan 1 in Gendt

De Buick van Van Hasselt.

met zijn woonark voor onderhoud op de werf kwam werd zijn Buick uit 1933 en later de Rolls Royce bij Jan Willemsen van boerderij de Meu- lenberg in Doornenburg gestald.

De Prince van Orangiën

Elk jaar moest de Prince van Orangiën naar scheepswerf Vahali voor een onderhoudsbeurt.

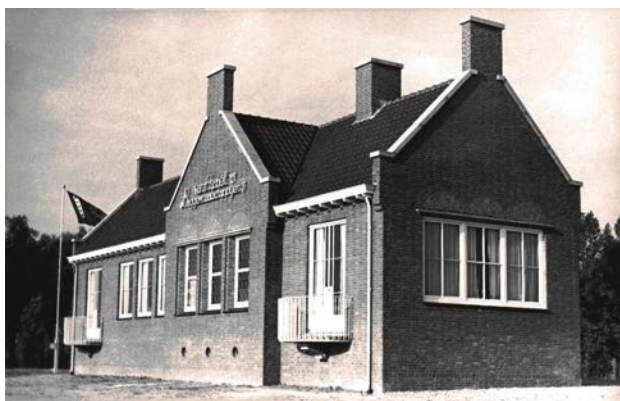
De Prince van Orangiën bij Loenen aan de Vecht.

Werken aan of op de woonark was een spannende aangelegenheid. De datum wanneer de woonark zou komen, stond tevoren duidelijk vast. De hellingploeg stond als het ware al dagen klaar om de ark uit het water te kunnen halen want Jan 1 genoot wel van een voorkeursbehandeling. De hellingwagens werden bekleed met jute zakken om te voorkomen dat de woonark zou beschadigen. De Prince van Orangiën werd met een motorsleepboot naar Gendt gesleept.

Bij aankomst op de scheepswerf Vahali duwde deze sleepboot de woonark op de hellingwagens van de dwarshelling wat nog weleens problemen opleverde.

Daarom werd bij de Prince van Orangiën een boegschroef ingebouwd. Vanaf die tijd kon de woonark zelfstandig varen en manoeuvreren voor de dwarshelling.

Wanneer er aan boord gewerkt moest worden, stonden boven aan de trap gymnastiekschoenen klaar, zodat het gangboord of het interieur niet bevuild of beschadigd werd.

Het nieuwe kantoor van de baggermaatschappij in Gendt.

Zijn vrouw Mientje wandelde regelmatig met twee kleine Malthezer leeuwjes de dijk over om ze uit te laten. In 1962 is Jan 1 op 71-jarige leeftijd in Loenen op zijn geliefde ark de Prince van Orangiën overleden.

Jan Delia, burgemeester Jo v.d. Meulen en Jan 2.

Jan 2 van de Baggermaatschappij en Pastoor Pelgröm.

Kantoor Baggermaatschappij Gendt

In 1950 /51 werd er in Hulhuizen op het terrein van scheepswerf Vahali een nieuw kantoor gebouwd voor Van Hasselts Baggermaatschappij. Eigenaar van het gebouw was Jan 2. De opening van het gebouw werd verricht door de burgemeester van Gendt, Jo van der Meulen, en ingezegend door de Gendtse pastoor Pelgröm.

De sorterbagger III.

Baggermolens kwamen regelmatig voor reparatie naar Hulhuizen. Ze heetten de Minister Lely, Prins Bernhard en de sorterbaggers III en V. In 1972 werd scheepswerf Vahali verkocht aan Bodewes uit Millingen. Het kantoor van de baggermaatschappij verhuisde toen naar Limburg. Jan 2 is in 1988 overleden op 75-jarige leeftijd. Uit het eerste huwelijk had Jan 2 één kind, Johannes Peter van Hasselt die huisarts is in Duitsland.

Van Hasselts Baggermaatschappij werd overgenomen door de Paes Groep (achterneven van de fam. Van Hasselt) en bleef zo toch nog in de familie. Ondertussen is de Paes Groep overgegaan in de Heidelberg Groep waar ook Enci Maastricht en Mebin Betoncentrales onder vallen. Henri Paes was in maart 1970 al overleden. Zijn zonen Lucien en Jan hadden het bedrijf van hem overgenomen. Na het overlijden van Lucien en Jan, zetten Vincent en Arie, kleinzonen van Henri, het bedrijf voort.

Jan Delia van Hasselt (3)

Jan Delia woonde bij zijn ouders in Loenen aan de Vecht. Daar in de parochie was hij misdienaar.

Net als zijn vader hield Jan Delia van het water; zeilen zat hem in het bloed. Regelmatig ging hij met zijn vader naar Loosdrecht en die had daar, in de Loosdrechtse Plassen, ook een eilandje in bezit. Het eiland, prachtig gelegen, werd vroeger

ook wel Nieuw-Schokland genoemd en lag aan een nauwe doorgang naar de tweede plas, Hondagat genaamd.

Jan Delia ging later studeren aan het seminarie, maar achteraf bleek dit toch niet de goede keuze te zijn. Bij scheepswerf Vahali nam hij het roer over van Mathijs van Kortenkof en werd directeur.

Hij trouwde met Leonora Graafland en ze kregen drie zonen, Maarten, Paul en Lucas.

Jan Delia bouwde de werf uit tot een moderne

Trouwfoto van Jan Delia en Leonora.

Personeel van de werf op de bruiloft van Jan 3.

scheepswerf waar schepen tot 110 meter lengte op de helling gebouwd konden worden. Hij bouwde voor zichzelf een motorzeiljacht. Een prachtig jacht waarin hij zijn eigen ideeën had verwerkt. Na de verkoop van Vahali bleef Jan

De dwarshelling van Vahali.

Delia nog enkele jaren directeur van de werf. Daarna behartigde hij personeelszaken voor een baggerbedrijf in Dubai. Ze verkochten hun zeiljacht en kochten er een Oostvaarder (in vroegere tijden coastertje op Scandinavië) voor terug met

Hoogwater bij Vahali.

Toen pastoor Holtus tijdens de jeugdzeilkampen bij de zusters van Loenen de H. Mis vierde had hij als misdienaar Jan Delia van Hasselt. Op een goede dag kruisten pastoor Holtus en de gespreksleider bij de zeilkampen, moderator Van

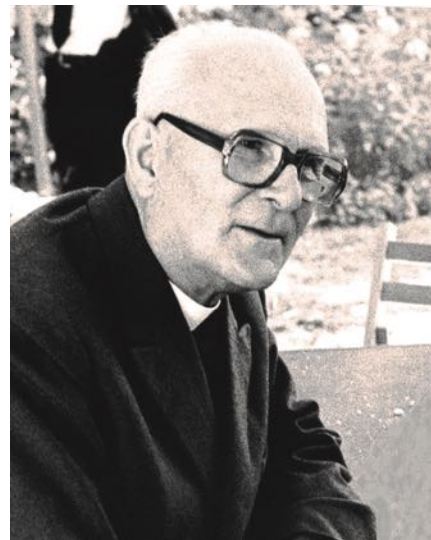

Directeur van de werf, Jan Delia.

de naam Nora. In Enkhuizen kregen ze een vaste ligplaats. Jan Delia is in 1994 plotseling overleden. Zijn vrouw Nora woont nog steeds aan boord.

Pastoor Holtus uit Eindhoven

Pastoor Holtus organiseerde in 1943 zeilkampen voor de jeugd van Eindhoven en omgeving. Dit gebeurde aan de rand van de Loosdrechtse plas-

Miert, in Loosdrecht de koers van een klein jachtje. Aan de helmstok (het roer) stond misdienaar Jan Delia. Op de vraag van de pastoor hoe hij hier zo kwam, deelde hij mee dat zijn vader hier een eiland had en dat zijn jacht langs zij lag en vroeg of zij eens mee gingen om kennis te maken.

De ontvangst was hartelijk en het eiland prachtig. Toen de pastoor aan Jan 1 vroeg om enkele weken het eiland te mogen gebruiken voor het jeugdzeilkamp, stemde hij meteen toe.

Van Hasselt had diepe bewondering voor de wijze waarop pastoor Holtus in die moeilijke oorlogsjaren elke zomervakantie weer met groepen van 20 tot 25 knapen op zeilkamp ging.

Tijdens dit kamp in tenten kwam Jan 1 een paar keer kijken met een jacht, de M.S. Mieke ge-

naamd. Op een mooie dag kwam hij weer en nu met de nuchtere mededeling: 'Meneer Holtus, ik vind dit zo'n mooi werk wat u doet; ik kom u het eiland schenken!'

In één klap was de pastoor bezitter van een eiland midden in een groot zeilgebied. Van nu af aan stonden alle mogelijkheden open tot zeilge-
not voor de jeugd. Weg waren voortaan de moeilijkheden van huisvesting. De capitulatie van Duitsland was intussen een feit geworden.

Omdat er geen gebouwen op het eiland mochten staan had Jan 1 iets bedacht. In een telefoon gesprek met de pastoor:

'Ik heb 'n schip voor U, 't kost f. 1850.-, ik zal zorgen dat het op mijn werf klaargemaakt wordt om er met 30 personen in te bivakkeren. U moet echter nu beslissen.' Hoewel het voor de pastoor nogal een grote beslissing was, besloot hij het aanbod aan te nemen. Bij de rekening nadien bleek dat Jan 1 de onkosten van de verbouwing van het schip, zijnde f 1.248,55 voor zijn rekening had genomen.

Zomer 1947 begonnen de zeilkampen met het verbouwde schip dat door een sleepboot van de Vahali-werf naar Loosdrecht was gesleept. Het was een oude oersterke tjalk, in het ruim waren 30 opklapbare bedden gemaakt, alles eenvoudig maar sfeervol. Het schip werd Ome Jan gedoopt uit dankbaarheid voor Jan van Hasselt. Jan Delia en Leonora hielden vriendschappelijke betrekkingen met pastoor Holtus. Ook zij bivakkeerden

De omgebouwde tjalk die Ome Jan gedoopt werd.

in 1956 enkele weken op het eiland.

Nog altijd worden er elk jaar zeilkampen georganiseerd op het Holtus-eiland zoals het eiland nu heet en ligt er ondertussen een nieuwe Ome Jan aangemeerd.

Henk Klaassen

Foto's: Alain Derksen, Nora van Hasselt en Theo Hoekjan

Cultuurhistorie als aanjager van nieuwe economie

Verslag lezing John Mulder op 21-11-2011

John Mulder verzorgde in november een lezing over cultuurhistorie en de Rijnstrangen, naar aanleiding van een onderzoek in opdracht van de provincie. De opdracht van de provincie aan Rijnwaarden, Duiven, Zevenaar en het waterschap Rijn en IJssel luidde: cultuurhistorie in een vroeg stadium gebruiken bij plannen voor het versterken van de ruimtelijke kwaliteit met als voorwaarde het behoud van de identiteit van het gebied. Rijnstrangen zijn namelijk rijk aan cultuur en historie. Cultuurhistorie kan niet alleen gebruikt worden voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit, het kan ook een stimulans zijn voor recreatie en toerisme. Plannen maken dus voor nieuwe economische activiteiten door gebruik te maken van de mooie dingen die we al hebben en willen behouden.

Aan het begin van de lezing behandelde John Mulder eerst het verschil van landschap Over-Betuwe en Rijnstrangen. Over-Betuwe heeft voornamelijk stroomruggen, kommen en snelstromende rivieren. Rijnstrangen kent meer stroomruggen en strangen. Ook hebben we het over de identiteit van het gebied. De Over-Betuwe staat bekend om zijn fruitbomen; Gendt om zijn kleinschalige landbouw. Identiteit kan gebruikt worden als aanjager van de economie.

Het natuurlijk landschap

John Mulder toonde een aantal beelden van het landschap. Voordat de strijd tegen het water met dijken werd geslecht, waren er terpen en woerden. In de Rijnstrangen zie je meer terpen die aangelegd werden om hoog en droog te wonen in tijden van overstroming. In Lingewaard vind je meer woerden; deze zijn gevormd uit zwarte grond en scherven, ontstaan door bewoning. In de buurt van Oud-Zevenaar zie je geulen waar mensen hebben gewoond, want de grond bleek daar vruchtbaarder. De Rijn was een dode rivier geworden door aanleg van het Pannerdensch Kanaal.

De strijd tegen het water

In de strijd tegen het water zijn dijken en kaden aangelegd. John Mulder toonde hiervan diverse plaatjes, ook van wielen (dat zijn diepe ronde gaten) als gevolg van dijkdoorbraken. Zo ook van verdronken dorpjes zoals Leuven en Herwenl. Bij Leuven is een plan om een wandeldijkje te herstellen bij het verdronken dorpje. In de 18^e eeuw is de Herwense dijk vaak in kaart gebracht, omdat hij in die tijd heel belangrijk was, het water stroomde namelijk steeds sneller door de bocht van de (oude) Waal. Veel van dit materiaal, dat John Mulder in zijn onderzoek kon gebruiken, heeft hij van Ben Janssen uit Zevenaar gekregen. Op een van deze plaatjes is te zien hoe laconiek mensen omgingen met de noodtoestanden van hoogwater, zoals ook het hoge water bij

Pannerden in 1926. De Spijkse overlaat was vaak de boosdoener zodat deze later werd afgesloten.

Op een kaart van Van Geelkerken staan redoutes getekend. Redoutes zijn kleine houten fortjes langs de rivier die als uitkijktoren dienden voor

de nationale riviervedediging (de verdediging tegen de Spanjaarden in de Tachtigjarige Oorlog); men seinde met vlaggetjes als men onraad bespeurde. Langzamerhand zijn de redoutes vanzelf verdwenen, door de rivier of erosie of doordat men het materiaal voor iets anders gebruikte. Deze locaties zouden wanneer de huisjes hersteld worden, prachtig geschikt zijn voor bed & breakfasts. John Mulder merkt op dat in de nieuwe *Terugblik* een verhaal van Geert Visser staat, *Schenkenschans in de Tachtigjarige Oorlog*, waarin ook redoutes voorkomen.

Strijd met het water

In het mooie gebied van de Rijnstrangen is genoeg historie waarmee veel gedaan kan worden. Mooie tochten, interessante verhalen. Vroeger was de splitsing van de Rijn bij Schenkenschans, een klein plaatsje in Duitsland dat vroeger Nederlands gebied was. John Mulder toonde ons daar een kaart van uit 1635. De vesting Schenkenschans is in 1586 gebouwd voor de verdediging tegen de vijand. Weer zo'n historisch gebied waar een goed te gebruiken verhaal in zit met aan één kant de Spanjaarden en aan de andere kant de troepen van Frederik Hendrik. Of bijvoorbeeld een mooie toeristische fietsroute gebaseerd op hoe men vroeger via Arnhem naar Schenkenschans ging. Ook het gebied ter hoogte van het Pannerdensch Kanaal is heel interessant. Nadat Lodewijk XIV in 1672 zo gemakkelijk de Rijn overkwam na het verzanden van de rivier, werd er gezocht naar een oplossing. Het Retranchement kwam, de voorloper van het Pannerdensch Kanaal. Het Pannerdensch Kanaal is nog steeds de hoofdkraan van de waterhuishouding in Midden-Nederland en de splitsing bij Fort Pannerden de sleutel tot nationale veiligheid. Ook over de vluchtroute over de pont naar Pannerden tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn genoeg verhalen voor een mooie herinneringstocht. Tot slot zijn er nog de restanten van de Koude Oorlog bij Westervoort waar iets mee gedaan kan worden.

Leven van het land en de rivier

Veel sloten die nog in het gebied van Rijnstrangen liggen zijn al aangelegd in de 11^e of 12^e eeuw. De binnenpolders zijn gecultiveerd en geven de boer zijn inkomsten, maar ook in de buitenpolders zijn er akkers en weidegebied. Bij de Oude Rijn vinden we nog rabatten of geulen waar het water in blijft staan terwijl de hogere gedeelten al droog zijn. Belangrijk in dit gebied was natuurlijk de delfstofwinning. Toonaangevend waren de stenen die werden geëxporteerd vanuit het Rijnstrangengebied naar Finland en Noorwegen. Een voorbeeld voor hoe nieuwe cultuur eruit zou kunnen zien is de Panoven, de oude dakpan- en baksteenfabriek in Zevenaar. Men zou er terecht kunnen voor kinderkampen, congressen, natuurtochten enzovoort. Zodat je kunt leven van watersport, natuur en cultureel erfgoed. Belangrijk hierbij is dat de identiteit van een gebied bewaard blijft.

Deze avond konden wij constateren dat de cultuurhistorie ons gouden kansen en uitdagingen biedt zoals te zien is bij Fort Pannerden en de Panoven. De onderzoeksgroep gaf twintig kansen voor uitvoeringsprojecten, waaraan samen met de politiek gewerkt moet worden. Kortom het was een leerzame, interessante avond en met ruim 35 personen goed bezocht.

Ria Schouten- de Haan

Goeijendag allemaal,
 Ien Ganita Mare 2011-3 hê 'k opgeschreve wâ 'k gô doewn mè ons dialect.
 Èrs gô 'k prubie-re ien alle blê-djes dartig woorde mè uutleg te make. Dor zien ôk verkleinwoorden
 bij. Mè verkleinwoorden wör 't dialect zogezeit gesmèèrd.
 Verders doe 'k t'r alle kere 'n uutspraak of gezegde bij.
 Van Roelof van Moerkerk uut de Meulestraot hê 'k 'n klein schrifke meuge lene en daor-ien zien 'n
 hele kwak dialectwoorden opgeschreve. Hors alle woorden ware bekend mar 'n stuk of drie hê 'k
 kunne gebruuke.
 Nou, 'k hoop mar da gullie d'r 'n bitje content mè zien.
 Veul plezier mè 't léze.
 Aju dan mar,

Dialectwoorden

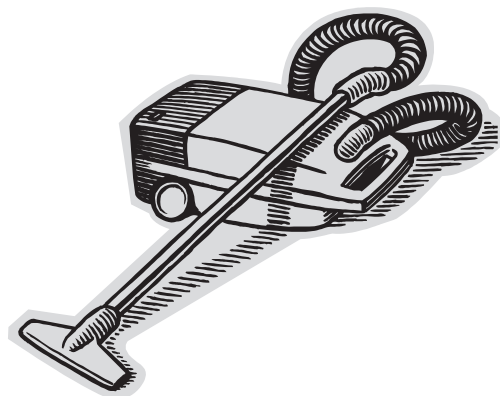
achteruut (achteruitgang van het pand)
 Ik hê gin achteruut en djörrum kan 'k gin vee
 houwe.
afkie-ke (afkijken)
 Um da 'k zô goed kon afkie-ke bun 'k ien alle
 klasse over gegaon.

Aflêze (voorlezen)
 De pastoor dee 'j de missen aflêze vanaf den
 prikstoel.
bézestruuk (bessenstruik)
 Onder de bézestruuk wier vroeger nog aordig
 wâ afgevrêje.
brokkepap. (pap van warme melk met stukken
 oud brood).
 Brokkepap vien 'k nie lekker.
brommert (bromfiets)
 Vâd hâ vroeger 'n mooie brommert van 't merk
 Kreidler uut 1956. Die hattie gekoch bij Hent
 Zweers.
durdâ'k (door dat ik)
 Fietse kon 'k altied bar goed en durdâ'k veul aon
 fietswedstrijde hê mègedaon hê 'k veul prijze ge-
 wonne
effe of ekkes (even)
 Ik go 'j effe noar de kiepe kieke.
fiemel (kleinzielige zeurkous)
 Die fiemel van hiernève is zô kleinzielig. A 'j ôk

Herman Buurman

Mar ekkes iets vökeerd zeg ku 'j medeem d'r uut.
flème (huichelen)
 Moed zei nie wâ ze doch, ze was aon 't flème.
gebiet (gebit)
 Duk zegge minse ik hê 'n gebiet. Ze hemme 't
 dan mèrsparts over 'n kunsgebiet.
gevaorlik (gevaarlijk)
 Bugeritske op dun ies mè die-p waoter is gevaor-
 lik. Dôr ku 'j bij verdrinke. (bugeritske is scholle-
 tje trappen.)
haorhamer (hamer met twee platte kanten voor
 scherp smeden van de zeis)
 Toen Hent de zeis aon 't haore was ko 'j 't tikke
 van de haorhamer op 't iezer goed heure.
huulbessem. (stofzuiger)
 Mette huulbessem hê 'j 't huus medeem schön.

kejèkske (cognacje)
 We motte ers 'n kejèkske mè suuker vör dâ we
 achter de gebreide boks gaon.

Verkleinwoorden

bééske (bes / besje)
 Op te slagroom van 't taartje lei-j 'n bééske
bekske (bak bakje)
 Hier hê 'k nog 'n bekske mè ouwe krante. Zou dâ
 iets zien vör die kjêl van de Historische Kring?
 Ik bedoel die metta Gentse gepraot.

bierreke (bier biertje)

Alle dagen 'n bierreke is goed vör 't hart.

bluumkes (bloem bloempje)

Wij hemme mooie bluumkes ien de hof.

breudje (brood

broodje)

Doe mien mar 'n

lekker Duits breudje

mè veul vleis d'r op.

buukske (boek –
buik / boekje – buik-
je)

*Ien dâ kleine buuks-
ke hè 'k 'n kwak dia-
lectwoorden gevon-
de.*

deske (das / dasje)

Moed hè vör klein

Jantje 'n mooi deske gekoch.

drödje (draad draadje)

Mè 'n dun drödje wier de plooirok umgezeumd.

drupke (drup drupje borrel)

Mâjje lus wel een drupke.

schepke (schep schepje)

*A'j spaaj mè kleine schepkes kriej mooi en fien
werrek.*

smekske. (smaak smaakje lekkere honger)

Die hè gin honger. Die et vör 't smekske.

stetje (zweer zweertje / puistje)

*Laots bu 'k gevalle op te knie. Daor hè 'k nog 'n
klein stetje van overgehoue.*

sökske (sok sokje lont)

*Våd dèej 'n neij sökske aon de lamp. Die ston
allejêkes te walleme en te stinke.*

troospötje

(kopje koffie)

Nao al dâ gezeik

mô 'k drek 'n

troospötje.

vuurke. (vuur

vuurtje)

Zo te ruke zien

ze ien de bjuut

wer vuurke aon

't stöke.

Uitspraak / gezegde

Mettie ruzie op de stinnaove hè 'k bar van de
pruim gespé-je.

Tijdens die ruzie op de steenfabriek heb ik ze
allemaal flink de waarheid gezegd.

Woerden

In de vorige Ganita mare vertelden we over een werkgroep die bezig was om de woerden (kunstmatige verhogingen in het landschap, een soort terpen) in heel Lingewaard in kaart te brengen. Woerden waren in vroeger tijden veilige, hooggelegen vluchthavens bij hoogwater. Als alle woerden in Lingewaard bekend waren, zouden er na afloop acht uitgekozen worden om een bijzondere status te krijgen, waardoor ze behouden bleven of zo nodig gerestaureerd zouden worden.

We beloofden u te laten weten welke woerden er in Gendt zijn. Gerard Janssen en Willem Rasing zaten voor ons dorp in de werkgroep Lingewaard. Zij hebben verschillende plekken geïnventariseerd om tot een lijstje te komen welke woerden of boerderijen op een verhoging er in Gendt zijn. Ze hebben de volgende genomineerd:

- De Loohof in Flieren
- Boerderij van Stapel in Flieren
- De Woerd aan de Woerdsestraat
- De Hoge Hof aan de rand van de Kapel
- De Oliehorst aan de Olyhorststraat
- De Munnikhof in Hulhuizen
- De Zandberg in de Gendtse Waard
- Walburgen aan de Kommerdijk
- De Welderman bij het Hogeveld in Flieren
- De Geer in Flieren
- De Hemel aan de Hemelsestraat.

Als belangrijkste om verder onderzocht te worden noemden beiden:

1. De Woerd aan de Kapel om zijn naam en bijzondere ligging.
2. De Loohof met de oorspronkelijke boerderij, gelegen nabij de Linge.
3. Stapel met de oorspronkelijke boerderij, eveneens gelegen aan de Linge.

De werkgroep woerden Lingewaard heeft haar totale lijstje ingeleverd bij de Stichting Landschapsbeheer Gelderland en die heeft een aantal woerden daarvan uitgekozen. Helaas zat er geen Gendtse woord bij.

Yvonne de Boer-Ravestein

Gemeenteraadslid Jacob Jan van Eck, luis in de pels of ordinaire ruziemaker?

Op dinsdagmorgen 20 mei 1902 ontdekt een turfschipper die op het Pannerdensch Kanaal afgemeerd ligt ter hoogte van boerderij de Brouwketel op de grens tussen Huissen en Angeren, een aangespoeld lichaam. Hij waarschuwt de politie van Huissen die het stoffelijk overschot aan wal brengt. Wat vermoed wordt, blijkt waar te zijn; het is de sinds 2 mei vermiste Jacob van Eck uit Gendt. Identificatie door zijn vader Cornelis van Eck en burgemeester Godert Willem Maas-Geesteranus van Gendt maken aan alle twijfels een eind. Wat iedereen dacht, is op de avond van de tweede mei gebeurd: Jacob is op een of andere manier op de Kop van Pannerden in de rivier terechtgekomen en verdronken. Er is geen sprake van een misdrijf, want de Huisense dokter Rutschij constateert geen sporen van geweld op het lichaam en van de f 270,-- die Jacob die dag bij zich had, zijn er nog f 250,-- over. Zijn zilveren horloge staat stil op een paar minuten voor twaalf. Hij wordt naar Gendt overgebracht waar een dag later de begrafenis op het protestantse kerkhof plaatsvindt. Onder de aanwezigen zijn, behalve zijn familieleden, Maas-Geesteranus, één van de wethouders, enkele raadsleden en veel notabele inwoners van Gendt. Betekent het iets dat een wethouder en andere raadsleden ontbreken?

Jacob van Eck is in zijn tijd een bekende Gendenaar en heeft duidelijk zijn sporen achtergelaten. Hij laat zich niet onbetuigd in het openbare leven als bestuurslid van de Boerenbond, als vertegenwoordiger van de Gendtse Eigengeërfden in het Polderdistrict Over-Betuwe, maar vooral – en dit is de kern van dit artikel – in zijn vijf jaar durend lidmaatschap (1897–1902) van de gemeenteraad. En hij is een zeer goede bekende bij de kantonrechtbank in Elst en de arrondissementsrechtbank in Arnhem. Bovendien heeft de jonge koningin Wilhelmina minstens twee petities van hem in ontvangst mogen nemen.

Overlijdensadvertentie in *De Betuwe* van 24 mei 1902.

Familie

Jacobus Jan van Eck wordt geboren op 5 juni 1864 in Langbroek (Utrecht) als derde kind van landbouwer Cornelis van Eck en Johanna Costermans. Hij krijgt er nog een broertje en zusje bij. Het gezin verhuist van Langbroek naar Gendt en gaat in de buurt van de Gendtse molen wonen. Jacobs oudste zus Cornelia Maria trouwt in 1887 met Ariën Breunissen uit Elst; zijn jongste zus Wilhelmina treedt drie jaar later in het huwelijk met diens broer Jan Hendrik Breunissen. Na het overlijden van Jan Hendrik hertrouwt Wilhelmina op 41-jarige leeftijd met de vier jaar oudere Hubertus Gerrit Bloem. Zowel Jacob als zijn beide broers Huibert Willem en Willem Cornelis blijven ongehuwd. Jacob overlijdt door verdrinking in 1902. Met zijn vader vertrekt Willem in 1903 naar Ewijk. Broer Huibert blijft in Gendt wonen.

Raadslid

Jacob van Eck maakt op 2 maart 1897 zijn entree als raadslid van Gendt. Hij neemt dan de plaats in van J. Burgers die kort daarvoor is overleden. In tegenstelling tot nu is de zittingsperiode van een raadslid zes jaar en treedt om de twee jaar een derde van de leden af. Omdat Burgers volgens het rooster van aftreden in juni aan de beurt is en Van Eck zijn plaats inneemt, moet hij zich herkiesbaar stellen. Er zijn rond 1900 in Gendt geen politieke partijen. Een belangstellende stelt zich kandidaat en hoopt op voldoende steun van

de stemgerechtigden. Dat zijn, tot de invoering van het algemeen mannenkiesrecht in 1917 – vrouwen moeten nog vijf jaar langer wachten – mannen die een bepaald bedrag aan directe belastingen (census) betalen. Het is gebruikelijk dat aanhangers hun kandidaat met

In *De Betuwe* van 18 juli 1891 wordt Jacobs vader Cornelis aangeprezen als raadslid. Niet hij, maar B. Gerrits wordt gekozen.

advertenties steunen. Van de 284 stemgerechtigde Gendtse mannen stemmen er 140 op Jacob van Eck en daarmee wordt hij herkozen in de zeven man tellende raad. Twee van die zeven vervullen voor f 30,- per jaar het wethouderschap.

Hij is een spraakmakend raadslid. Voor de verslagen van de raadsvergaderingen zijn we vooral aangewezen op berichten in *De Betuwe*, waarvan het weekblad uit Elst regelmatig uitgebreid verslag doet. (De notulen van de beraadslagingen uit deze periode in het archief van de gemeente Gendt zijn in de Tweede Wereldoorlog verloren gegaan.) Jacob van Eck is vanaf het begin van het weekblad in 1889 de correspondent voor Gendt. In al die verslagen komt zijn naam veruit het meest van alle raadsleden voor. Het is niet met 100% procent zekerheid te zeggen of Van Eck die verslagen zelf gemaakt heeft of dat er uit Elst een eigen verslaggever naar de vergaderingen komt. Gezien de formuleringen en de steken onder water naar de burgemeester kies ik voor Van Eck als schrijver. Uit de verslagen blijkt in ieder geval dat hij de raadsstukken heel goed kent en weet waarover het gaat. Hij is heel kritisch en laat zich niet met een kluitje in het riet sturen. Hij ligt voortdurend overhoop met burgemeester Maas-Geesteranus, zowel op politiek als persoonlijk vlak. Hij laat niet na – zonder dat overigens expliciet te benoemen – Maas duidelijk te maken dat sinds de Gemeentewet van 1851 de Raad en niet de burgemeester het hoofd van de gemeente is. B&W hebben in eerste instantie een uitvoerende taak en worden gecontroleerd door de gekozen Raad. Van Eck maakt uitgebreid gebruik van die bevoegdheid. In een aantal gevallen is dat terecht, maar even zo vaak zoekt hij spijkers op laagwater om Maas dwars te zitten. Wanneer in februari 1897 gemeentesecretaris Corman geschorst wordt op verdenking van verduistering, gaat de gemeentebode ('of misschien wel diens zoon') dat aan Corman medelen. Zo hoort dat niet volgens Van Eck, dat dient per brief te gebeuren. Het ontslag van de secretaris dat drie maanden later door de Raad bekrachtigd wordt, doet Maas ook niet schriftelijk met opgave van redenen, maar deelt hij Corman mee op de secretarie. Van Eck stemt tegen dat besluit, niet omdat hij een vriendje van de secretaris is – integendeel – maar omdat hij vindt dat je niet iemand op grond van alleen een verdenking kunt ontslaan. Bij het benoemen van de opvolger van Corman bewijst het kritische raads-

lid dat hij de Gemeentewet beter kent of in ieder geval beter toepast dan de burgemeester. Wanneer de kandidaten J. van der Meulen (zijn zoon Jo zal van 1946 tot 1960 eerste burger van Gendt zijn) en J. van der Sandt na twee stemronden ieder drie stemmen krijgen – raadslid Bosman is afwezig – besluit de burgemeester de benoeming naar de volgende vergadering te verdagen op grond van artikel 50 van de Gemeentewet. Van Eck wijst Maas erop dat hier artikel 51 van kracht is en er gelooft moet worden. Artikel 50, dat verdaging voorschrijft, gaat over besluiten, artikel 51 over benoemingen. De meerderheid van de Raad kiest voor de visie van Maas en op de volgende vergadering stemmen zes leden voor Van der Meulen; Van Eck stemt op Van der Sandt. Hierop stuurt Van Eck (tevergeefs) een verzoekschrift aan de koningin om het besluit van de 'wetsverkrachters' nietig te laten verklaren.

In andere gevallen provoceert Van Eck. Twee voorbeelden. De meeste vergaderingen houdt de Raad om 11.00 uur. Wettelijk moeten raadsleden de uitnodiging voor een bijeenkomst 3 x 24 uur van tevoren ontvangen. Wanneer de vergadering van donderdag 8 juni 1898 vervroegd moet worden naar 9.00 uur, noemt hij die onwettig, omdat hij de convocatie pas maandag om 9.30 uur gekregen heeft. In hetzelfde jaar kopen B&W grond voor het nieuw te bouwen gemeentehuis aan de Markt. Dat staat netjes in de notulen.

De familie Maas-Geesteranus.

Wanneer de secretaris die aan het begin van de vergadering voorleest en spreekt van Burgemeester en Wethouders, wil Van Eck dat die formulering veranderd wordt in Burgemeester en Wethouder, omdat de koop wethouder Lenderink

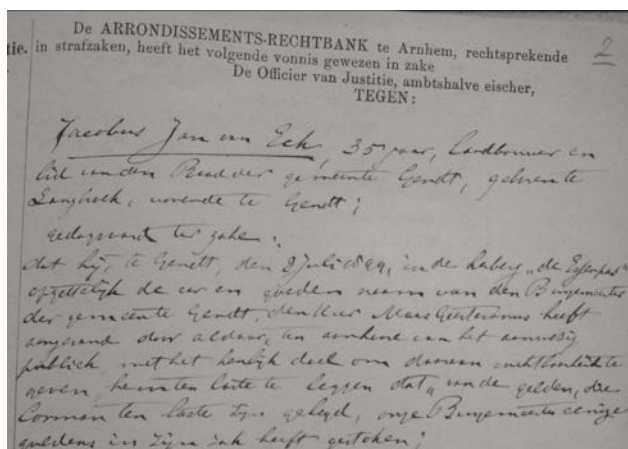
alleen maar medegedeeld is. Hij weet natuurlijk heel goed dat B&W collegiale besluiten nemen.

Persoonlijke conflicten

Op 3 oktober 1899 heeft Jacob van Eck een drukke dag. Hij moet voor twee zaken voorkomen bij de arrondissementsrechtbank in Arnhem. In de eerste zaak luidt de tenlastelegging dat hij 'te Gendt, den 8sten Juli 1899, in herberg „de Essenpas” opzettelijk de eer en goeden naam van den Burgemeester der gemeente Gendt, den Heer Maas-Geesteranus heeft aangerand'. Hij heeft rond 21.30 uur in de herberg in tegenwoordigheid van andere bezoekers gezegd dat de burgemeester f 5,-- die iemand als leges betaald had, in eigen zak gestoken had. Van Eck ontkent dat; hij heeft alleen gezegd dat de burgemeester het geld ontvangen heeft, maar vergeten is dat te verantwoorden. De verklaring die hij bij de rechter-commissaris ongelezen ondertekend heeft, berust op een misverstand. De Officier van Justitie komt met twee getuigen, Peter Pelzer en Johannes Willemsen, die de gewraakte woorden bevestigen. Het pleidooi van advocaat Van der Goes, die aanvoert dat zijn cliënt in het algemeen belang heeft gehandeld, maakt geen indruk op de rechter: als er sprake is van algemeen belang, dan past zo'n uitspraak niet in de kroeg, maar in de raadszaal. De woorden van beklaagde zijn hoogst kwetsend voor de burgemeester. De uitspraak volgt een week later: de rechtbank veroordeelt landbouwer Jacobus Jan van Eck tot vijf dagen gevangenisstraf, drie dagen minder dan de eis van de Officier. Van Eck gaat niet in beroep, maar dat betekent niet dat hij het erbij laat zitten. Hij klimt in de pen en schrijft twee brieven. De eerste is een verzoekschrift aan koningin Wilhelmina om zijn gevangenisstraf om te zetten in een geldboete. Hij geeft toe onvoorzichtige en roekeloze uitspraken gedaan te hebben, maar raadt haar aan haar licht eens op te steken bij de Commissaris van de Koningin in Gelderland. Aan hem stuurt hij de tweede brief, ruim zes kantjes. Deze brief heeft een breder onderwerp, hij gaat vooral over de jaarrekening van de gemeente over 1898, daarover hierna meer. Na een stuk of tien punten opgesomd te hebben vat hij samen: 'Hier alles weer te geven wat al zoo op de handel en wandel van onzen Burgemeester is aan te merken, zou een reuzenwerk zijn.' Om dan te besluiten met de opmerking dat het met de aankoop van de grond voor het nieuwe gemeentehuis (ook) niet pluis is.

Cafébezoek

In de tweede zaak die op 3 oktober dient moet hij terecht staan met Herman van der Donk en

De aanklacht van het Openbaar Ministerie in oktober 1899: beschuldiging van smaad.

Albert Gerrits, die allebei in Hulhuizen wonen. De drie mannen weigeren op woensdag 19 juli 1889 rond 14.00 uur het huiskamercafé van Albert Matthijssen te verlaten. Van Eck drinkt veel of in het Gendts 'Hij speeje d'er niet ien.' Hij is 's morgens al door Matthijssen uit het café gezet, waarna hij vertrekt naar de tapperij van de al genoemde Albert Gerrits. Vanuit diens café gaan de twee drinkebroers samen met kastelein Gerrits opnieuw naar Matthijssen. Deze roept de politie en veldwachter Westenend verschijnt met de burgemeester bij de kroeg. De eerste wordt door Van Eck begroet met 'Dag wandelend jenevervat'. Het is minder vreemd dan het lijkt dat de burgemeester persoonlijk met de veldwachter in de herberg verschijnt om de dronkenmannen te verwijderen en proces-verbaal op te maken. De reden is dat ook de veldwachter graag een borreltje lust, zo graag dat Maas hem op straffe van ontslag verboden heeft nog herbergen te bezoeken, zelfs niet om te surveilleren of om sluitingstijden (22.00 uur) te controleren. In een brief van 19 november 1900 schrijft de burgemeester aan de Officier van Justitie in Arnhem dat hij tot die maatregel tegen de veldwachter besloten heeft, omdat Westenend juist in die tapperijen een kijkje gaat nemen waar zijn bekenden een borreltje drinken en 'die onder gelag zijnde de veldwachter niet willen vergeten'. Wanneer Westenend van een kroegbaas het verzoek krijgt om lastige klanten aan te pakken, moet hij eerst de burgemeester halen om samen op pad te gaan. Waar maak je dat nog mee? Het is maar goed dat er nog twee onbezoldigd rijks-

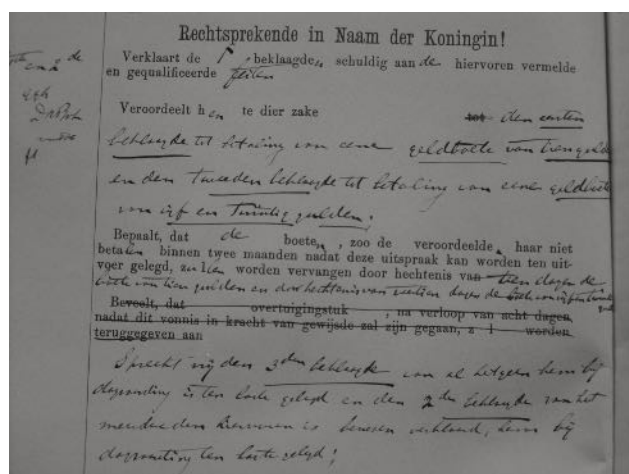
veldwachters in Gendt zijn, anders had de burgemeester er een dagtaak bij in Gendt met zijn ongeveer dertig (huiskamer)tapperijen.

Terug naar herberg Matthijssen. Van Eck vertrekt na meerdere malen door de burgemeester daartoe gesommeerd te zijn. Met het nodige trek en duwwerk waarbij Van der Donk Westenend in de gang twee keer tegen een trapje gooit, werkt de veldwachter hem en Gerrits naar buiten. Maas zelf maakt het proces-verbaal op. De rechter is niet onder de indruk van het verweer van het drietal dat ze 'toch al van plan waren te vertrekken'. Van Eck wordt veroordeeld tot een geldboete van f 10,--. Van der Donk moet f 25,-- betalen. Dat zijn behoorlijke bedragen, want de kantonrechter in Elst doet openbare dronkenschap in de regel af met een boete van f 0,50 of f 1,--. Maar hier is sprake van lokaalvredebreuk en geweld. De rechter spreekt Albert Gerrits vrij. Het feit dat hij Westenend uitgescheiden heeft voor 'smeerlap' is blijkbaar niet zo erg. Vier maanden later staat Van Eck voor het hekje van de kantonrechter in Elst op beschuldiging van openbare dronkenschap. Uit de processen-verbaal van de rechtbank blijkt dat de beklaagden in deze gevallen meestal niet ver-

gen. Van Eck zelf vindt dat hij niet dronken was, hooguit een beetje opgewonden. Dat vindt ook getuige Th. Makaaij, het hoofd van de openbare lagere school die ook in het café is. Die verklaart wel dat Van Eck die dag veel gedronken heeft. Samen met Van Eck heeft hij de herberg verlaten 'die weg strompelde, doch geen wartaal sprak'. Buiten staan gemeenteveldwachter Westenend en onbezoldigd rijksveldwachter Peters Van Eck op te wachten. Zij geven hem een bekeuring met als motivering: 'Beklaagde was erg dronken, niet beschenken. Hij was niet geheel onbekwaam, hij waggelde.' Westenend legt als getuige een verklaring af voor de rechtbank. 'Op last van den Burgemeester, die bij Verheijen om de deur had geloerd, en had gehoord dat beklaagde daar enig lawaai maakte, (hebben wij) deze achtervolgd en bekeurd. (...) zou dat ook gedaan hebben als burgemeester mij daartoe geen last had gegeven.'

Jacob van Eck is blijkbaar niet erg onder de indruk van het proces-verbaal, want hij waggelt volgens Makaaij naar de volgende herberg, die van Peters. Daar scheiden hun wegen.

Het is niet onwaarschijnlijk dat de rechter op grond van de verklaringen van Makaaij en Westenend tot de conclusie gekomen is, dat Van Eck dronken was. Maar hij motiveert de vrijspraak met de zinsnede 'niet wettig verkregen bewijs', daarmee aangevend dat het gek is dat een burgemeester op een dinsdagavond in een kroeg gaat kijken of hij een onwelwillende burger te pakken kan nemen.

Vonnis 10 oktober 1899 in het proces naar aanleiding van het gebeuren in huiskamercafé Matthijssen.

schijnen en bij verstek tot de al genoemde geringe boete veroordeeld worden. Van Eck verschijnt wel, want hij voert aan dat de burgemeester hem 'altijd beloert en belaaft'. De rechter gaat daarin mee en spreekt hem vrij.

Wat is er gebeurd? Van Eck is op 9 januari 1900 twintig minuten in de herberg van Verheijen aan de Leemstraat en drinkt daar één biertje. Dat is tenminste de verklaring van Verheijen. Als hij dronken was geweest, had hij geen bier gekre-

Een wanhopige burgemeester

Maas-Geesteranus houdt een correspondentierogister bij. Daarin noteert hij bij alle uitgaande post: datum, geadresseerde en een korte, zakelijke inhoud. Het register van 24 november 1899 tot 20 januari 1902 is bewaard gebleven. Het omvat 919 brieven aan o.a. Commissaris der Koningin, Officieren van Justitie in Elst en Arnhem, Kadaster, Belastingdienst, Ministerie van Binnenlandse Zaken en burgemeesters van omliggende gemeenten. Opvallend is het aantal brieven over openbare dronkenschap met daarbij de aantekening van de burgemeester dat de betreffende personen – en het gaat zeker over een tiental mensen, altijd mannen – in het dorp bekend staan als notoire dronkenlappen. Negen brieven in het register gaan over processen-verbaal die tegen Van Eck zijn opgemaakt: openbare dronkenschap, beledigen en sarren van politiemensen en vechtpartijen. In een van die ruzies

verwondt Van Eck na een woordenwisseling plaatsgenoot Jan Hendriks zodanig met een mes dat hij twintig dagen niet kan werken. Hendriks gebruikt als wapen zijn klompen en blijkbaar effectief, want beide vechtersbazen moeten door de gemeentegeneesheer opgelapt worden.

Soms schrijft Maas meer dan een korte samenvatting in het register en lucht hij zijn hart. Dat is het geval met de brief van 29 juni 1900 aan de Officier van Justitie van de arrondissementsrechtbank in Arnhem. De Officier vraagt de burgemeester opheldering over een klacht van Jacobus van Eck. Die heeft geschreven dat de burgemeester de veldwachter aangespoord heeft om hem zoveel mogelijk te bekeuren. Voor ieder proces-verbaal betaalt Maas een rijksdaalder aan Westenend. 'Volstrekt onwaar', schrijft Maas. Wel meent hij zich te kunnen herinneren dat hij toen hij en de veldwachter Van Eck weer eens dronken door het dorp zagen lopen, tegen Westenend gezegd heeft: 'Ik zou er nog een rijksdaalder voor over hebben als die vent wordt geverbaliseerd'. Het getuigt van weinig gochme van de burgemeester om het daar in Gendt met anderen, ook al doe je dat in vertrouwen, over te praten. Dat gaat het hele dorp door. Maas beklaagt zich bij de Officier dat hij zich steeds moet verantwoorden voor uitspraken die Van Eck hem in de mond legt. Het hele parket in Arnhem weet toch dat Van Eck 'een man is die niets verzuimd heeft mij het ambt hier ondraaglijk te maken. Zolang ik hier burgemeester ben, beroemt hij zich erop het mij zo lastig mogelijk te maken.' Maas eindigt de brief met een voorbeeld hoe het er in Gendt aan toe gaat. Na de laatste raadsvergadering (23 juni) die rond 11.30 uur was afgelopen, zijn Van Eck en zijn collega-raadsleden Rensen en Rasing tot ver in de avond aan het drinken geslagen. Dat heeft geleid tot een geweldige kloppartij in de herberg van eerstgenoemde in Hulhuizen: 'zoodanig dat allen om beurten onder en boven lagen. Van Eck had de hele weg-ruimte nodig om thuis te komen, iets waarover zich niemand ooit verwonderd' (sic).

De jaarrekening van 1898

Ieder jaar moeten B&W de gemeenterekening ter controle naar Gedeputeerde Staten sturen. Die kijken, simpel gezegd, of het geld op een juiste manier is uitgegeven, passend bij de begroting van dat jaar. Voordat de rekening naar Arnhem gaat, moet de gemeenteraad daarvoor toestemming geven. De Raad benoemt daarvoor een commissie die een advies opstelt voor de mede-

raadsleden. De commissie die de stukken van 1898 moet nazien, die bestaat uit Van Eck, Van den Donk en Rogmans, is om onbekende reden pas op 5 augustus geïnstalleerd en moet voor 1 september advies uitbrengen. Bovendien is het op zijn minst opmerkelijk dat J. van den Donk en Th. Rogmans er deel van uitmaken. Zij zijn pas in juni gekozen en zaten dus niet in de Raad in 1898, het jaar waarover het gaat. De laatste moet in de vergadering nog geïnstalleerd worden. Maas heeft Van Eck die de stukken nog eens extra wilde bekijken, de toegang daartoe geweigerd met het gezochte argument dat de stukken alleen ter inzage zijn wanneer de commissie dat gezamenlijk doet en dat een individueel lid dat recht niet heeft. De behandeling in de Raad op 5 augustus 1899, begint met een nederlaag voor de burgemeester wanneer de Raad een motie van Van Eck met vijf tegen een stemmen en een onthouding aanneemt, waarin staat dat de Raad het betreurt dat Maas inzage geweigerd heeft. Wet-houder Gradus Lenderink, die vaker de kant van Van Eck kiest, stemt voor de motie. Na de gemeenteontvanger geprezen te hebben voor zijn accurate werk, stelt de commissie eenparig vast dat het financieel beleid van B&W wel wat te wensen over gelaten heeft. Aan de inkomstenkant was meer te halen geweest en er is teveel uitgegeven. Dan begint een minutieus doorvlooi-en van de rekeningen. Het gaat daarbij om serieuze zaken zoals het beter toezicht op de inning van schoolgelden, het aanbesteden van werkzaamheden aan wegen, de kosten voor desinfectering woningen en vernietiging van goederen van lijders aan besmettelijke ziekten, de extra kosten bij het blussen van vijf branden (waaronder een zeer grote in de Kommerdijk waarbij tien huizen verloren gingen) en de prijzen van huurrijtuigen voor de burgemeester. Maas beantwoordt netjes alle vragen en zegt een aantal dingen toe, maar de commissie neemt lang niet met alles genoegen. Dat hoeft ook niet, zolang het zakelijk blijft. Maar, bijna onvermijdelijk, kan Van Eck het niet laten op de persoon te spelen. Van Eck vraagt of in de gedeclareerde f 9,50 voor een rijtuig ook de vijf uur wachttijd van koetsier Matthijssen voor een drinkhuis en de gebruikte consumpties zitten. Op de kermis-sen van Hulhuizen in juni en Gendt in augustus krijgen de Gendtse veldwachters steun van twee marechaussees, die f 5,- en f 6,- per dag kosten. Is dat niet veel voor mannen die nauwelijks in staat zijn in te grijpen omdat ze geen enkel drankje van de kermisgangers afslaan?

De Raad stemt over de jaarrekening en de antwoorden van B&W. Met drie stemmen tegen van

b. De heer J. W. v. d. Meulen is 31 April 1890 geïnstalléerd tot waarnemend secretaris en heeft dus van af dien datum aanspraak op de aan die betrekking verbonden jaarwedge.

Nu heeft de heer J. W. v. d. Meulen van af 19 Maart de jaarwedge genoten, dus te veel.

Uwe commissie zou gaarne ook deze gelden terug zien.

c. Uwe commissie acht het noodzakelijk dat B. en W. inlichtingen geven omtrent de nadelige voor hooge uitgaven enz. Ook zou uwe commissie zeer gaarne de daarbij gestelde vragen zien beantwoord.

Bijlage 29. Driemaal een rijtuig brand

Kommerlijk f 6.50,

een rijtuig naar Nijmegen en Elst f 9.50,

Bijlage 30. Een rijtuig naar Elst voor

Seegers, Gerrits en Wijanda f 5.25.

Waarom moet de gemeente die betalen?

Bijlage 34. Een rijtuig van Lent naar Gent.

Wat voor een in dienst der gemeente zijn personen heeft daarvan gebruik gemaakt?

Bijlage 40. Watom twee jaarboekjes voor Gelderland.

» 75. Waar en wat hebben Peters en Verkuil op de wegen gewerkt.

» 82 en 83. Opnemen grint op de wegen.

» 26. Voorselotten buitengewone politiediensten f 25

Waarom is Groen daarvoor een extraatje toegelend?

Groen toch ontvangt jaarlijks een gratificatie groot f 15.

Is de gemeentes-velddiener niet altijd in dienst der gemeente?

» 97. Idem. f 15

» 104, 105 en 106. Blusschen brand f 97,

f 111, f 85 en f 96.85.

Hoe is het mogelijk, dat er zooveel personen kunnen gewaakt hebben?

» 182. Disinfectie en verbranden van goederen bij J. Peters f 16.38

» 183. Idem. Tweemaal bij Th. B. Meklaaij f 42.15.

Zijn er geen personen, die zulks voor de helft of een derde willen doen.

d. De Raad ontvangt uit de gemeentekas jaarlijks 1800 voor de waarneming der armenzorg met bijlevering van medicamenten.

Deel van het verslag in De Betuwe van 16 september 1899 over de gemeenterekening van 1898.

neerd antwoord op vragen van de gedeputeerden over de bezwaren van de commissie Van Eck antwoorden B&W op 14 oktober dat die alle grond missen. Dat overtuigt blijkbaar, want op 28 november 1899 laten Gedeputeerde Staten weten akkoord te gaan met de gemeenterekening over het vorige jaar.

De dood van Jacob van Eck

Op 2 mei 1902 fietst Jacob naar Arnhem. Terug uit de stad neemt hij de veerboot naar de Peppelgraaf in Doornenburg. Daar laat hij zijn fiets achter. Vandaar vertrekt hij met de boot naar Lobith om een kennis te bezoeken op de Bijlandt. Vanuit Lobith laat hij zich overzetten naar Millingen en daarna naar de Kop van Pannerden. Het laatst is hij rond 21.30 uur gezien door een schildwacht op fort Pannerden. In *De Betuwe*, van 17 mei schrijft een redacteur wat waarschijnlijk gebeurd is, met daarbij een gedetailleerd signalement. 'Naar men vermoedt is Vrijdagavond 2 Mei j.l. nabij de samenvloeiing van Rijn en Waal in het water gevallen en verdronken de heer J.J. van Eck, oud 37 jaar, lang 1.45 M, haar zeer kort en romig blond, knevel en wenkbrauwen licht blond, een litteken op de kruin en boven één der oogen, gekleed met bruinen pet met rechten klep, grijs geruite broek met jas en vest, grijs wollen trui, wollen borstrok, wit demet onderbroek, grijze kousen, vetlaarzen, wit half hemdje, liggend boord met zwart strikje en lin-

nen hemd, gemerkt J. Hij was in het bezit van een zilveren horloge met nickel ketting en 270 gulden in geld. Op het vinden van de heer Van Eck is een beloning gesteld van f 100,--. De Burgemeester van Gendt verzoekt bij vinding ervan telegrafisch bericht.'

Het is gezien de levenswijze van Jacobus van Eck geen vermetele veronderstelling hier te schrijven wat er op de avond van de tweede mei is gebeurd. Van de f 270,-- die hij 's morgens in zijn zak gestoken heeft – dat is op f 30,-- na het jaarsalaris waarvan zijn 'kwelgeest' Westenend zijn vrouw en zeven kinderen moet onderhouden – heeft hij f 20,-- opgemaakt, voor een deel aan drank. Hij is met een zatte kop in het donker bij fort Pannerden te water geraakt en verdronken.

Uit de herdenking die de redactie van *De Betuwe* aan hem wijdt, blijkt de waardering van het weekblad voor Jacob van Eck. 'De vraagbaak van velen, hulp verleende waar hij kon, zich in de bres stellende waar hij meende dat onrecht was geschied, vooral tegenover den minderen man. Dat niet iedereen positief stond tegenover Jacobs inbreng, ontkent de redactie niet: '(...) al werden zijn adviezen niet steeds naar waarde geschat' of 'al kon hij niet altijd zijn voorstellen ingang doen vinden' of 'hoe kon het anders dat hij meermalen tegenstand ontmoette?' Het eindoordeel is positief. 'In één woord: aan de publieke zaak gaf de overledene, begaafd met een helder verstand, zijne beste krachten, en, wij wenschen hier neer te schrijven, zoo weinigen kunnen en durven dat in een kleine gemeente'.

Daar zal Godert-Willem Maas-Geesteranus terecht iets anders over hebben gedacht. Het siert hem dat hij op 23 mei aan de groeve aanwezig is om de laatste eer te bewijzen aan een man die eerder een ordinaire ruziemaker genoemd kan worden dan een luis in de pels.

Geert Visser

Bronnen:

Gelders Archief, Arnhem

Archief Provinciaal bestuur, toegangsnr. 0039, Gemeenteverslagen Gendt 1851-1928, inv.nrs.

1358-1360, Jaarrekeningen 1892-1904, inv. nrs. 3361-3362.

Archief Kantongerecht Elst 1838-1933, toegangsnr. 1031, inv. nrs. 2, 7, 91-94.

Archief Arrondissementsrechtbank en Parket van de Officier van Justitie te Arnhem, toegangsnr. 1113, inv. nrs. 4463-4466.

Documentatie Historische Kring Gente

Correspondentie Register van den Burgemeester 24 Nov. 1899 – 12 Apr. 1902. (Register eindigt op 20 januari 1902.)

Elzinga, D.J., *Handboek van het Nederlandse gemeenterecht*, Deventer 2004.

Oud, P.J., *Honderd Jaren. Hoofdzaken der Nederlandsche staatkundige geschiedenis*, Assen 1946.

Pot, C.W. van der, *Handboek van het Nederlandse staatsrecht* (bewerkt door A.M. Donner), Zwolle 1977.

Koningspaar 2011/2012

Gerrie Janssen–Nora Roelofs

Schutterskoning van dit jaar Gerrie Janssen is geboren op 8 mei 1963 in het Wilhelminaziekenhuis te Nijmegen. Gerrie heeft zijn jeugd aan de Olyhorststraat doorgebracht met een broer, Sjaak, en drie zussen, Ans, Wilma en Dorie. Gerrie is een zoon van Gert en Dora Janssen. Gerrie heeft de lagereschoolperiode doorgebracht op de Jozefschool in Gendt.

De eerste kennismaking met de Gendtse kermis was tijdens de schuttersfeesten van 1968 en de jaren zeventig. De kennismaking hield in, dat hij niet voor de plank maar achter de plank stond om op maandag en dinsdag glazen te spoelen en op te halen in de feesttent.

Na verloop van enkele jaren werd het werkterrein geruimd voor actieve deelname aan de andere kant van de plank. Gerrie koos ervoor om met familie en vrienden kermis te vieren. Een weg terug was er niet meer. Na de lagere school ging hij naar de technische school in Huissen waar hij de opleiding houtbewerken volbracht. Momenteel is hij werkzaam bij Volerrail. Dit bedrijf houdt zich bezig met onderhoud en nieuwbouw aan het spoor.

Schutterskoningin Nora Roelofs werd geboren op 23 mei 1961 in het Elizabeth Gasthuis te Arnhem. Eleonora, later ingekort tot Nora, heeft haar jeugd aan de Gelderse Hoek in Huissen doorgebracht met zes broers en drie zussen, vader Leen Roelofs en moeder Aleida Roelofs. Vader Leen is op vrij jonge leeftijd overleden. Door dit vroegtijdige overlijden kwam moeder Aleida er alleen voor te staan.

Nora heeft in haar jeugd op de lagere school in Huissen-Zand gezeten. Na het voltooien van de lagere school ging zij naar de huishoudschool te Huissen. Op veertienjarige leeftijd zijn ze ver-

huisd naar de Zilverkamp te Huissen. Na de huishoudschool ging Nora werken in een snijbloemkwekerij aan de Papenstraat te Huissen. Daarna heeft ze ook in het verpleegtehuis Elderhoeve gewerkt. Na tien jaar daar gewerkt te hebben, was het tijd voor wat anders. Zij is toen begonnen op de J.P. Heije voor negen jaar. Momenteel werkt Nora in de ouderenzorg.

In het weekend was uitgaan en het bijwonen van feestjes een fijne ontspanning. Zo werd natuurlijk ook de

Gendtse kermis gevierd. Op enig moment in 1981 kwamen Nora en Gerrie elkaar tegen bij zaal Tinneveld, waar toen nog de disco draaide. In 1986 was het jaar dat Gerrie en Nora gingen samenwonen aan de Van Hogendorpstraat te Gendt. Een jaar later, in 1987, zijn zij getrouwd. Na drie jaar in de Van Hogendorpstraat gewoond te hebben, vond de verhuizing naar de Hendrik Braamstraat plaats, waar ze momenteel nog wonen.

Op 7 april 1996 werd hun zoon Rick geboren.

Het schuttersfeest is een geweldig feest wat je als koning zeker een keer moet mee maken. Door alle leden van het schuttersgilde Sint Sebastianus valt je alle eer te beurt. De vendelhulde, het reveilleblazen, het zijn allemaal momenten om niet te vergeten. De maandag, de dag waarop de koningin wordt ingehaald, zou bijna in het water vallen. Maar tussen de druppels en de buien door werd Nora wel tot koningin gekroond. De intocht was geweldig.

Gerrie en Nora hebben met alles eromheen dit feest als zeer aangenaam ervaren en willen dan ook iedereen bedanken die, op welke wijze dan ook, heeft meegewerkt om dit koningschap onvergetelijk te maken. Wij denken dat de rest van dit jaar dan ook zeer aangenaam zal verlopen als KONINGS-PAAR.

Willem Rasing

In die periode is er geen kermis overgeslagen en zelfs zoon Rick ging al op zeer jonge leeftijd in de kinderwagen mee naar de schuttertent. Het is hem evenals Gerrie met de paplepel ingegoten. Naast het kermisvieren was er natuurlijk ook de mogelijkheid om een gooi te doen naar het allerhoogste binnen de schutterij, het koningschap. Sjaak, de broer van Gerrie was in 1986 koning geweest. Voor hem was het een mooie aanleiding om na 25 jaar nogmaals een gooi te doen naar de hoogste titel. Sjaak vroeg aan Gerrie om ook mee te schieten. Hij had al eens eerder mee willen doen. Dus het antwoord was snel gevonden. Eindelijk was het zover om hieraan mee te gaan doen. Op zaterdag 27 augustus stonden ze met drie personen onder de mast: Rohalt Roording en Sjaak en Gerrie Janssen. De spanning liep aardig op. Zowel Rohalt als Sjaak raakte de vogel met enige regelmaat. Echter aan Gerrie was de eer om het laatste en verlossende schot te lossen! Na 25 jaar was er weer een koning in de familie. Niet Sjaak maar Gerrie werd de nieuwe koning van het schuttersgilde Sint Sebastianus 2011-2012.

Gerrie nam naast het nodige eerbetoon het koningszilber over van Henk Basten.

32+33 Jacobus JANSSEN , geboren op 22-01-1813 in Nederrijksd, overleden op 18-01-1892 in Gendt X 1846 Hendrin VERSTEEGE , geboren op 23-01-1826 in Gendt overleden op 21-03-1916 in Bommel	34+35 Willem ARIJSEN , geboren op 29-07-1832 in Gendt overleden op 17-05-1897 in Gendt X 1857 Jacoba RENSEN , geboren op 11-09-1828 in Gendt overleden op 23-07-1884 in Gendt	36+37 Martinus POLMAN , geboren in 1837 in Groessen overleden op 27-03-1910 in Duiven X 1873 Johanna Maria HACKVOORT , geboren op 15-11-1843 in Zevenaar overleden op 06-11-1907 in Duiven	38+39 Jacobus SCHEPERKAMP , geboren op 13-02-1827 in Didam overleden op 18-06-1895 in Gendt X 1853 Anna Maria v.d. VELDEN , geboren op 07-03-1829 in Gendt overleden op 18-03-1903 in Gendt	40+41 Hendrik JANSSEN , geboren op 07-05-1830 in Gendt overleden op 07-02-1918 in Gendt X 1860 Mechtilda HERMSEN , geboren op 30-06-1835 in Gendt overleden op 25-02-1908 in Gendt	42+43 Wilhelmus HENDRIKS , geboren op 01-10-1837 in Gendt overleden op 30-06-1888 in Gendt X 1870 Johanna WIGMAN , geboren op 02-10-1845 in Didam overleden op 22-02-1929 in Gendt	44+45 Willem HOOIJMAN , geboren op 06-04-1822 in Gendt overleden op 13-09-1904 in Gendt X 1852 Johanna Adriana ter MEER , geboren op 27-03-1824 in Bommel overleden op 18-10-1884 in Gendt	46+47 Arnoldus BRAAM , geboren op 09-11-1827 in Huissen overleden op 11-06-1879 in Gendt X 1860 Cornelia BROUWER , geboren op 08-01-1830 in Gendt overleden op 26-07-1910 in Gendt
16 Jacobus JANSSEN , geboren op 28-09-1847 in Gendt overleden op 10-03-1929 in Gendt x 27-05-1880 in Gendt	17 Christina ARIJSEN , geboren op 01-02-1858 in Gendt overleden op 23-03-1927 in Gendt	18 Gerardus POLMAN , geboren op 03-02-1874 in Duiven overleden op 15-05-1915 in Duisburg x 10-09-1902 in Gendt	19 Elizabeth SCHEPERKAMP , geboren op 03-12-1874 in Gendt overleden op 29-05-1956 in Gendt	20 Frederik JANSSEN , geboren op 04-09-1865 in Gendt overleden op 20-02-1942 in Gendt x 12-10-1895 in Gendt	21 Johanna Hendrina HENDRIKS , geboren op 01-04-1871 in Gendt overleden op 09-05-1955 in Gendt	22 Theodorus HOOIJMAN , geboren op 25-02-1861 in Gendt overleden op 25-06-1933 in Gendt x 17-12-1884 in Gendt	23 Theodora BRAAM , geboren op 12-02-1862 in Gendt overleden op 01-01-1929 in Gendt
8 Jacobus JANSSEN , geboren op 12-10-1897 in Gendt overleden op 19-08-1972 in Nijmegen x 21-08-1926 in Gendt	9 Johanna Maria POLMAN , geboren op 29-06-1903 in Duisburg overleden op 27-12-1972 in Nijmegen		10 Wilhelmus Hendrikus JANSSEN , geboren op 03-10-1896 in Gendt overleden op 02-12-1958 in Nijmegen x 16-05-1925 in Gendt		11 Johanna Cornelia HOOIJMAN , geboren op 09-06-1893 in Gendt overleden op 24-03-1965 in Gendt		
4 Jacobus JANSSEN , geboren op 03-10-1926 in Gendt overleden op 24-03-2008 in Gendt x 27-11-1954 in Gendt				5 Theodora Hendrina JANSSEN , geboren op 19-04-1926 in Gendt			
2 Gerardus Martinus Maria JANSSEN , geboren op 08-05-1963 in Nijmegen. Schutterskoning 2011—2012 X 11-09-1987							

Jacobus Leonardus Maria
07-04-1996

48+49 Gerardus ROELOFS , geboren op 17-06-1796 in Huissen overleden op 24-02-1868 in Huissen X 1829 Dorothea VERMEULEN , geboren op 25-03-1794 in Bommel overleden op 13-12-1878 in Huissen	50+51 Wilhelmus van der ZAND Geboren op 10-10-1800 in Huissen overleden op 05-09-1866 in Huissen X 1827 Elisabeth JANSSEN , Geboren op 27-09-1806 in Huissen overleden op 02-06-1866 in Huissen	52+53 Hendrikus van AALTEN , geboren op 16-02-1823 in Huissen overleden op 01-01-1870 in Huissen X 1852 Johanna Elisabetha WASSING , geboren op 22-04-1822 in Bommel overleden op 01-04-1899 in Huissen	54+55 Leendert HUBERTS , geboren op 16-05-1823 in Huissen overleden op 16-01-1892 in Huissen X 1850 Bartje HERMSEN , geboren op 28-05-1823 in Huissen overleden op 19-01-1891 in Huissen	56+57 Willem van ELK , geboren op 10-03-1816 in Druten overleden op 21-11-1869 in Druten X 1839 Geertruida HEIJMERIKS , geboren op 09-11-1811 in Druten overleden op 16-07-1869 in Druten	58+59 Johannes PEELEN , geboren op 28-06-1818 in Elst overleden op 26-03-1893 in Elst X 1847 Theodora SPAN , geboren op 18-08-1819 in Elst overleden op 30-12-1890 in Elst	60+61 Wolterus WILLEMSSEN , geboren op 06-05-1806 in Pannerden overleden op 18-11-1872 in Angerlo X 1840 Johanna WOLTERS , geboren op 15-07-1815 in Westervoort overleden op 12-04-1886 in Angerlo	62+63 Gerhardus LENTJES , geboren op 02-03-1820 in Duiven overleden op 23-06-1879 in Duiven X 1852 Hendrina VISSER , geboren op 15-03-1813 in Duiven overleden op 12-04-1880 in Duiven
24 Cornelis ROELOFS , geboren op 09-03-1839 in Huissen overleden op 13-09-1919 in Huissen X 30-04-1862 in Huissen	25 Elisabeth van der ZAND , geboren op 08-11-1842 in Huissen overleden op 26-09-1890 in Huissen	26 Franciscus Hermanus van AALTEN , geboren op 06-3-1857 in Huissen overleden op 21-03-1929 in Huissen X 27-11-1879 in Huissen	27 Johanna Theodora HUBERTS , geboren op 30-8-1854 in Huissen overleden op 15-05-1938 in Huissen	28 Geurt van ELK , geboren op 20-03-1852 in Druten overleden op 25-07-1922 in Elst X 31-05-1877 in Elst	29 Mientje PEELEN , geboren op 04-10-1856 in Elst overleden op 11-05-1930 in Elst	30 Wolterus WILLEMSSEN , geboren in mei 1855 in Angerlo overleden op 14-06-1930 in Doesburg X 15-05-1880 in Angerlo	31 Gertruda Alijda LENTJES , geboren op 24-03-1854 in Duiven overleden op 13-02-1947 in Angerlo
12 Johannes Frederikus ROELOFS , geboren op 28-11-1880 in Huissen overleden op 29-06-1965 in Huissen X 16-05-1906 in Huissen	13 Hendrika Ellisabeth van AALTEN , geboren op 06-03-1881 in Huissen overleden op 20-05-1939 in Huissen	14 Piet van ELK , geboren op 06-04-1891 in Elst overleden op 06-06-1945 in Nijmegen X 16-05-1914 in Angerlo	15 Johanna WILLEMSSEN , geboren op 24-03-1889 in Angerlo overleden op 05-04-1965 in Elden				
6 Leonardus Hendrikus ROELOFS , geboren op 02-04-1916 in Huissen overleden op 21-01-1971 in Huissen X 17-05-1944 in Elden				7 Aleida Maria van ELK , geboren op 29-01-1920 in Arnhem overleden op 22-08-1989 in Huissen			
3 Eleonora Maria ROELOFS , geboren op 23-05-1961 in Arnhem Schutterskoningin 2011—2012							

in Gendt

in Gendt

Janssen
in Gendt

Wegens **overlijden** hebben wij afscheid moeten nemen van onze leden:

Mevr. F.M. (Cisca) Maters-Oteman,
weduwe van J. Maters
Geboren op 24 januari 1933
Overleden op 25 mei 2011

Mevr. H.W. (Drien) Verkuil-Roelofs,
weduwe van S.P.J. Verkuil
Geboren op 6 september 1927
Overleden op 21 augustus 2011

Mevr. M.A. (Ria) Schouten-Kuster,
echtgenote van Jan Schouten
Geboren op 14 november 1944
Overleden op 19 november 2011

Mevr. D. (Doortje) Noordink-Janssen,
weduwe van Gerhard Noordink
Geboren in 1926
Overleden op 31 december 2011

Mevr. Lidy van den Brink-Schaars,
weduwe van Ben van den Brink
Geboren op 26 juni 1949
Overleden op 17 januari 2012

Mevr. Neeltje Baselier-Dorresteyn,
huisarts in ruste,
weduwe en collega van Pieter Baselier
Geboren op 25 januari 1931
Overleden op 19 januari 2012

Wij willen de verwanten en vrienden ons medeleven betuigen en sterkte wensen met het verwerken van hun verlies.

Wat kost het lidmaatschap van de kring:

€ 15,-. U ontvangt dan 3 x per jaar ons kringblad en krijgt korting op foto's en genealogie-uitdraaien. Bent u lid en wilt u daarbij nog eenmaal per jaar het boek **Terugblik** ontvangen, dan kost dit nu nog € 22,-. In 2013 wordt het € 24,-. **Terugblik** is een boek dat ieder jaar een bepaald historisch thema in de Neder- en Over-Betuwe behandelt; nu eens kastelen, dan weer historische kaarten etc.. Eind 2012 komt het 13e jaarboek uit met als thema, hoe toepasselijk, geluk en ongeluk.

Aanwinsten

Ontvangen van:

Mevr. G. Rooding-Voermans, diverse boeken, lidmaatschapsbewijs KVP, lidmaatschapsbewijs Sebastianus en foto van boog Kath. Thuisfront
Harrie Boerstal, foto's van herenkorps St. Cecilia

Theo Schennink, negen bidprentjes

Dhr. M. Schenkels, Ontwikkelingen in de 19e en 20ste eeuw, uitgave van Lent Lang Vervlogen Tijd

Mientje Wannet, aantal bidprentjes

Mevr. Niels, doos vol bidprentjes

Mevr. Gerritsen, foto kermis 1952 De Klok,

Wim Evers, 15 bidprentjes

Jan Niënhaus, militair zakboekje 1916 en benzinebonnen 1973

Mevr. Gelsing-Roelofs, boekje festival en Kersefeest Gendt 1938

Mevr. Jansen-Reyerman, 2 bidprentjes

Piet van Swaay, aantal foto's van de Waskniepers, boekje en krantenartikel

Wil Goossen, boek van W. Schouten

Mevr. Verkuil-Roelofs, gebedenboekje, bidprentjes, boek planning zangkoor en kappesmes om kool te snijden.

In onze brievenbus vonden wij een aantal enveloppen met bidprentjes van een anonieme gever.

Dhr. J. v. d. Brink, benzinebonnen

Ellie Engelen, 3 fotod's van De Zonnebloem, afdeling Gendt

Nel Hendriks-v.d. Bergh, foto ULO Bommel, 1949.

Welkom nieuwe leden

Uit Gendt tenzij anders vermeld:

Dhr. J. Balk

Dhr. H. Bless

Dhr. Th. Milder

Dhr. G.M.M. Janssen

Dhr. A. Janssen

Mevr. Th. Arts-Joosten

Dhr. G.M.T. Kregting

Dhr. L. Teunissen, Hasselt, België

Deze ledenaanwas compenseert weer bijna het overlijden van enkele leden plus een paar opzeggingen aan het begin van het seizoen. Wij komen nu net onder de 700 leden uit, namelijk op een totaal van 699. Maar niet getreurd, want dit jaar gaan we weer knallen.

Colofon:

e-mail: info@historischekringgente.nl

website

www.historischekringgente.nl

Webmaster: Aad Hendriks

Redactie Ganita mare:

Yvonne de Boer-Ravestein (eindredactie)

Mia Gerrits-Bouwman

Henk Klaassen

Geert Visser

Onze redactie is te bereiken via bovenstaand e-mail adres, maar ook op de in de kolom hierboven en hiernaast genoemde adressen en telefoonnummers

Huisvesting: in 'Villa Ganita'

Nijmeegsestraat 19, 6691 CK Gendt

Betalingen:

Hist.Kring Gente te Gendt

bank 1164 26 705

Drukwerk Ganita Mare: DATADRUUK Gendt

ISSN: 1878-7908

Bestuur Historische Kring Gente

Voorzitter:

Geert Visser,

Kard. de Jongstraat 2, 6687 LG ANGEREN,
tel. 026 3256718

Secretaris:

Yvonne de Boer,

Waterwolf 31, 6681 TH BEMMEL,
tel. 0481 422400

Penningmeester:

Geert Witjes,

De Haspel 9, 6691 PP GENDT,
tel. 0481 422851

Foto- en knipselarchief: **Riet Berends-Peters,**

Baron van Gendtlaan 7, 6691 ZH GENDT,
tel. 0481 422471

Genealogie:

Mia Gerrits-Bouwman,

Steenakker 11, 6691 DM GENDT,
tel. 0481 423543

Geografie/archeologie: **Gerard Janssen,**

Nijverheidsweg 15, 6691 EZ GENDT,
tel. 0481 431324

Presentaties:

Henk Klaassen,

v.d.Duyn van Maasdamstr. 8, 6691 CT GENDT,
tel. 0481 424253

**Inventarisatie en genealogische achtergrond-
verhalen:**

Willem Rasing

Bernhardstraat 22, 6691 ZM GENDT,
tel. 0481 424546

Jaarprogramma: **Ria Schouten-de Haan,**

't Hof 10, 6691 HK GENDT,
tel. 0481 422781

Wie zijn dit?

Het echtpaar op deze foto uit ons archief is ons onbekend. Als u wel weet wie er op deze foto staan, geef het ons dan door via info@historischekringgente.nl of bel Henk Klaassen: 0481-424253.

Welkom op de maandagavond vanaf 20.00 uur en op de woensdagmorgen vanaf 09.30 uur.

Al is het alleen maar voor de koffie

Bjert zei : 't èrste wa'k smerreges doe nao 't wakker worde is de slaopk-
meraod wegbrenge.